

ԼԵՊԼԵՊԻՃԻ ՀՕՐ ՀՕՐ

ՕՐԷՐԷԹ 3 ԱՐԱՐ

ԲԱՌԵՐԸ

ՀԱՄԼԵԱՆԻ

ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԻՒՆ

ՏԻԳՐԱՆ ՉՈՒՀԱՃԵԱՆՔ

ՅԳԱԳՐԱՐԻԱ

ԵՐ. ՏԷՐ ԾԱՀԱԿԵԾԱՆ

31942

Համբարձումի Մայրապետի Մանկապարտեզի
Ամսաթիվ: 8.3.1977 Պրոֆ. Ս. Ս. Ս.

ԼԵՊԼԵՊԻՃԻ ՀՕՐ ՀՕՐ

ՕՐԵՐԷԹ 3 ԱՐԱՐ

ԲԱՌԵՐԸ

ՆԱԼԵԱՆԻ

ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԻՒՆ

ՏԻԳՐԱՆ ՉՈՒՀԱՃԵԱՆԻ

Տպագրութիւն

Մ. ՏԵՐ ՍՈՒՆԱԿԵԱՆ

31942

Թարգմանութեան եւ ներկայացման ամէն իրաւունք վերապահուած է հրատարակիչին:

Droits de traduction et de représentation
réservés à l'éditeur

[Kevork Pambukciyan]

Atapzade Sok. № 13

Yildizcuk-Istanbul

Շա՛տ զարմանալի է որ Լեպյեպիճիի պէս ընդհանուր համակրութիւն և անսպառ ընդունելութիւն գտած թատերախաղ մը մինչեւ այսօր չէ հրատարակուած: Ո՛չ մէկ հրատարակիչ միտքէն անցուցած է զայն տպագրութեան յանձնել, անա՛նկ որ Նալեան, հեղինակութիւնը եղող այս թատերախաղը, որուն բնագիրէն ժամանակին ընդօրինակուած փիլէաները բղիկ բղիկ եղած են այսօր, հին շերտաններու միտքերն ին պահած աւանդութիւններովն է որ կը խաղցուի միայն:

Ասկէ տասնըհինգ տարիներ առաջ, երբ մեր ողբացեալ ընկերը Ա. Պէնլեան Պուլկարիայէն Պոլիս եկաւ և Րէշատ Բըսուլանի նախաձեռնութեամբ որոշեցինք՝ գրեթէ 30 տարիէ ի վեր համիտական դրաքննութեան պատճառաւ արգիյուած ու սակայն չմտցուած օրէրէթը բեմ հանել, առաջին գործերնիս եղաւ բնականաբար այդ խաղին գրուած տետրակը գտնել:

Բաւական դժուար գործ մըն էր ասիկա, որովհետեւ տեղ մը չկար այս փիէսը:

Վերջապէս ձեռքերնիս անցաւ բղիկ բղիկ եղած օրինակ մը, որուն առաջին էջը չկար, առաջին վարագոյրէն քանի մը էջ կար, իսկ մնացածը չկար, Բ. վարագոյրին սկիզբը կար, բայց վերջը չկար, Գ. վարագոյրը՝ նոյնպէս...

Եւ հոսկէ հոսկէ ժողվելով, վերջապէս քով քովի բերինք Նալեանի փիէսը...

Այս մասին մեզի շատ օգնեց այն ատեն չատ

հին դերասան մը, Մեծ-Պէնլեանի օրերէն մնացած, որ տարիներ ու տարիներ առաջ առաջին անգամ մասնակցած էր Չուհաճեանի գլուխ-գործոցին բեմադրութեան, և ամբողջ փիէսը միտքը պահած էր գոց: Մեծ-Պէնլեանի ազգական երէն թեւազուրկ դերասան Պէնլեանն էր սա, արտասովոր յիշողութեան տէր մէկը, որ խմբերդները ամբողջովին սովորեցուց այն ստեղծ մեր աղջիկներուն, ինչպէս նաեւ Նալեանի փիէսին պակասաւոր և կորսուած էջերը յուշեց մեզի:

Արդ, այսօր Լեպլեպիճիի փիէսը հրատարակութեան տալով՝ մեր թատերական գրականութեան գլխաւոր մէկ պակասը լրացուցած կ'ըլլանք և ասիթ մը կ'ընծայենք մեր ընթերցողներուն, որ ա՛յնքան անպամներ բեմի վրայ իրենց ծափահարած օրէրէթը այս անգամ ալ ձեռքերնին առնելով կարդան:

Իսկ անոնք որ միջեւ հիմա «Լէպլէպիճի»ն տեսնելու միջոցը չեն ունեցած թատերաբեմի վրայ, այս կերպով ասիթը պիտի ունենան կարգալու այն նշանաւոր օրէրէթը, որուն անվերջ ընդլայնները կը կարդան և անսահման գովեստները կը լսեն ա՛յսքան տարիներէ ի վեր:

Բայց «Լէպլէպիճի»ն հասկնալու համար պէտք է անպատճառ Նալեանի փիէսին ընկերանայ նաեւ Չուհաճեանի անմահ երաժշտութիւնը, իսկ ատիկա ըմբոյշանելու համար, կը հրամայէ՞ք մեր թատրոնը՝ երբ «Լէպլէպիճի»ն ներկայացուի, և այն ստեղծ կը հասկնաք թէ ի՞նչ հսկայ և հմայիչ գլուխ-գործոց մըն է եղեր ան՝ երբ Նալեանի փիէսին կ'ընկերանայ Չուհաճեանի անմահ միջոցը և երբ այդ երկուքը կը ստորադժուրին՝ դերասաններու խաղարկութիւնովը:

ԵՐ, ԹՕԼԱՅԵԱՆ

ԼԵՊԼԵՊԻՃԻ ՀՕՐՀՕՐ ԱՂԱ.

ՕՏԼԻԵԹ 3 ԱՐԱՐ

○○○○

Ա Ն Ձ Ի Ն Ք

Խուրշիտ

Սանսար Հասան

Լէպլէպիճի Հօր Հօր

Ճան եագան

Ճըմպըշ Շաքիր

Հայրաթ երզան

Ճինկէօզ

Ֆիթնէ Գութուսը

Եասը պուրուն (Լեպլէպիճի)

Քէլ Իպիշ

Չաքըր Մէմօ

Ահմէտ ուստա

Պօսթանճը պաշը

Եօղուրթճը Էմին ուստա

Քայըճը Սլի ըէիա

Ֆաթինէ

Սաֆաիլ Գլֆա

Գամէր »

Եօսմա

Լէյլա

Բէմպէ

Էսմա

Նահլէ

Կիւլ

Նազը

Կիւլնազ

Տիւլէր

Այիշէ

Քեաղատհանէի վաճառորդներ, Լէպլէպիճիներ, Եէնիէթլիներ,

գնչուհիներ, սպասուհիներ, սպասաւորներ, սեւածորներ, ևն.

Ա. Ա Ր Ա Ր

Տեսաւանը կը ներկայացնէ Քեաղըսնալի գետափը

Ս. Տ Ե Ս Ի Լ

ԽՄԲԵՐԳ (Խառն)

Օն յառաջ, օն ընկերներ, պարպներ մեր լիք բաժակներ,
Կեանք ուժ կուտայ մեզ այս այս գինին, այո՛ պարպներ բաժակներ
Ուրախ զուարթ երգներ մանք պարենք ցտակներ ամէնքս այս գիշեր
Մոռնա՛յ ք ցաւ, վիշտ, ամէն բան զարներ Թունդ Թմբուկներ:

Կեցցէ կեցցէ (8 անգամ)

Այսօր Երջանիկ օրո՛ւէ, այո՛ Երջանիկ,
Պէտք է այս յարմար առիթէն օգտուինք
Ով ինչ կ'ուզէ Թող ըսէ, օն Թող ըսէ
Հոգ չէ զուարճանանք և վաղը մեռնինք:
ԽՈՒՐՇԻՏ.—

Շատ լաւ խմենք զուարճանանք,

Ձեռք ձեռքի տանք միանանք,

Երգենք պարենք եւ խնդանք,

Լեցուին, տղերք, մեր բաժակը:

ԽՄԲԵՐԳ.—

Այսօր Երջանիկ օր մէ այս Երջանիկ,

Պէտք է այս յարմար առիթէն օգտուինք

Ով ինչ կ'ուզէ Թող ըսէ օն Թող ըսէ,

Հոգ չէ զուարճանանք և վաղը մեռնինք:

ԽՈՒՐՇ.—

Շատ լաւ խմենք զուարճանանք,

Ձեռք ձեռքի տանք միանանք,

Երգենք պարենք և խնդանք,

Լեցուին տղերք, մեր բաժակը:

ԽՄԲԵՐԳ.—

Օն շուտով զուարճանանք օն այսօր ուրախանանք,

Ով ինչ կ'ուզէ Թող ըսէ չի նայինք, զուարճանանք

Օն տղերք զուարճանանք և անփոյթ ուրախանանք

Ով ինչ կ'ուզէ Թող ըսէ չի նայինք զուարճանանք:

ԽՈՒՐՇԻՏ.— Ապրիլ, բարեկամներս, շատ
ապրիլ, շիտակը ըսեմ, ալ հասկցայ, հասկցայ որ
իմ հօրենական վաղեմի եւ հաւատարիմ բարե-
կամներ էք, մեր այս զուարճութենէն եւ ժամանցէն
շատ գոհ մնացի, մինչեւ այսօր բնաւ այսքան չէի
զուարճացած, սա աղջիկներուն ալ բնաւ ըսելիք
չունիմ (դրամ նետելով) առէք տեսնեմ աղջիկներ
առէք:

ՃԻՆԿԵՑ.— Օն տղաք, եկէք սա կենաց ջու-
րէն մէյմէկ հատ խմենք:

ԱՄԷՆՔԻ.— Այո, այո, ճնկենք:

ԽՐՇ.— Այո ճնկենք եւ զուարճանանք, այս
աշխարհը ունայնութիւն եւ ոչնչութիւն մըն է եւ
կեանքերնիս շատ վաղանցիկ:

ՃՆԿ.— Այո՛, «ունայնութիւն ունայնութեանց
ամենայն ինչ ունայնութիւն է» ըսած է Սողոմոն
մենք այժմ որքան զուարճանանք, այն պիտի ը-
լայ մեր շահը, (խմելի վերջ) նախ, հոս եկուր
տեսնեմ, հատ մըն ալ քեզ տամ:

ԹԷՄՊԷ.— Տուր բայց ձեռքդ ծանր չըլլայ:

ՃՆԿ.— (Դաւաքը լեցնելով).— Մի վախնար
թօնթօշիկ աղջիկ, իմ ձեռքս Թաշտէլէի ջուրէն
աւելի թեթեւ է. (օվի կուտայ), լոնչպէս թեթեւ
չէ՞ք, քեզի անառակ քեզի որչա՞փ ալ գեղեցիկ է,
եկուր մօտս եկուր սիրուն աղջիկ (փաթթուի
կ'ուզէ):

ՆԱԻԼԷ.— (Ձեռքին զարմելով կը բառուի) Ես
այս տեսակ կատակներէն չեմ ախորժիր, քիչ մը
հեռուէն տեսնուէ հետս հեռուէն:

ԷՍՄԱ.— Էյ ձինկէօզ ան քու գիտցած աղ-
ջիկներէդ չէ, ան մեր չէրի պաշիկն աղջիկն է:

ՃՆԿ.— Ի՞նչ կ'ըսէ խուշիկը, չէրի պաշիկն
աղջիկն է եղեր, ով կ'ուզէ թող ըլլայ, վերջապէս
իմ սիրտս սիրեց:

(Համբուրել ուզելով):

ԽՐԾ.— Ի՞նչ է այդ ձինկէօզ, ի՞նչ կայ:

ՃՆԿ.— Ի՞նչ պիտի ըլլայ, տէ՛ր իմ, սա չա-
րածնի աղջիկը շատ սիրուն ըլլալուն...

ԽՐԾ.— Է՛ վերջը:

ՃՆԿ.— Վերջը ի՞նչ պիտի ըլլայ սիրտս քաշեց
սանկ կամացուկ մը չափ չուփ համբուրեմ ըսի:

ՃԼՄՊԸԶ.— Ափեղցփեղ խօսքեր մի ընեն ձին-
կէօզ, ամօթ է, հանդարտ կեցիր մարդու պէս
տեղը նստէ:

ՃՆԿ.— Ամօթ է մի, ամօթը ինչ է սըւոր
նայեցէք անգամ մը, աս ալ ինծի մեծ աղայու-
թիւն ծախելու ելեր է. վա՛յ մենծ աղա վա՛յ:

ՃԱՆԵԱԳԱՆ.— Անոր բնութիւնը արդէն միշտ
այսպէս է, քանի մը հատ նետելէն վերջ. ամէն
ինչ կը մոռնայ, ոչ խիպ գիտէ ոչ ալ ամօթ, բեր-
նին եկածը դուրս կուտայ:

ՀԱՅՐԱԹ.— Օն աղջիկներ, գացէք քիչ մը
պտտեցէք յետոյ նորէն եկէք:

ԷՍ.— Շատ լաւ աղաս. ելէք աղջիկներ եր-
թանք:

ՆԱԻԼԷ.— (Ելլելով) Աղաս անուշիկ աղաս,
ինծի քիչ մը ծխախոտ կուտա՞մ:

ՃԼՄ.— Հօրպալա՛, ձեզի ալ բարեւ տալու չի
գար, աղջիկ, Գէհատհանէի պէս տեղ մը ուրիշի

ծխախոտ կը տրուի՞, եթէ ծխախոտս հատուի
ու՛րկէ պիտի գտնամ:

ԽՐԾ.— Հոգ չէ տուր տուր, ես ունիմ:

ՃԼՄ.— Սո տեսնեմ գլխու փորձանք:

ՃԻՆ.— (Ճըկարգին քեւեմ քաշելով) Գեցիր սի-
րուն աղջիկ անկէց մի առներ ես կուտամ, իմինս
Պօղչա չէ, կէօպէք է կէօպէք. (ծխախոտին քաշելը
կուտայ):

ԷՍՄ.— (Առնելով) Ա՛ իրաւ սքանչելի է մազի
պէս թէ՛, թէ՛:

ՃԻՆ.— (Փաթբուրով) Հոգիս, հոգիս հա-
տորը:

ԷՍ.— Նորէն չսկսինք խելօք կեցիր (քաշելով կը
պարպեմ):

ԷՍՄ.— Աստուած պէյիս սեւ աչքերով, սեւ
յօնքերով, կարմիր այտերով, բարակ մէջքով, դե-
ղին մազով գեղեցիկ աղջիկ մը պարգեւէ:

ԽՐ.— Չէ, չէ, չէ այդքան գեղեցիկ չեմ ուզեր
վերջը գլխուս փորձանք կ'ըլլայ:

ՃՆԿ.— Սղջիկ, ո՛ւր է քսակս:

ԷՍՄ.— Ահա քսակդ, բայց տակը ծակեցա՛ւ:

ՃՆԿ.— Վայ շան լակոտներ վայ, քսակիս
մէջ ծխախոտ չծգնէ՛դ ի գատ, զայն ալ կտոր
կտոր ըրեր են:

ԱՂԶԻԿՆԵՐԸ.— Հա՛հ հա՛հ հա՛հ,...

ԷՍՄ.— Օխ հոգիս ողջ ըլլայ, շատ աղէկ
ըրի՛ք, օն երթանք աղջիկներ: (Կ'երթան):

Բ. Տ Ե Ս Ի Լ

Գնչուհիներէն զաս ամենքը

ԽՐ. — Տղաք, օրը երթալով կը մթնէ, մեր Սանսարը դեռ մէջտեղ չ'է՛յ, չըլլայ որ փորձանքի մը հանդիպած ըլլայ:

Ճ. Ե. — Ով գիտէ թերեւս վերադարձին իւր զոտ նոր պատառ մը ձեռք անցուցած է:

ՀՐ. — Հոգ մի ընէք, անոր բան չըլլար, ուր որ է հիմա կուգայ:

ԽՐ. — Տատըն ալ պիտի գար, ինչո՞ւ ուշացաւ արդեօք:

ՀՐ. — Անհոգ եղիք հիմա ուր որ են կուգան, եթէ կը ձանձրանաք գետին եզերքը պտոյտ մը կատարեցէք:

ԽՐ. — Աղէկ ըսիր, մինչեւ որ գան անգամ մը աչքէ անցնենք չորս կողմը (կ'ելնեն):

Գ. Տ Ե Ս Ի Լ

Ամենքը, բացի Խուրճիսէն

ՃՆԿ. — (Յօեւեհն նայելով) Գնա ապուշ արաւած գնա, երկու օր վերջ դուն ալ մեզի հաւասար պիտի ըլլաս, երկու օր վերջ քու գրպանդ ալ մեր գրպանին նման կուտ մը չպիտի մնայ, մեզի նման անկուտի պիտի դառնաս:

ՀՅՐ. — Ձեզի տարօրինակ լուր մը տտմ, տղաք:

ՃՆ. — Ըսէ տեսնենք ինչ ունիս նորէն ածելիք:

ՀՐ. Ինձ այնպէս կը թուի թէ պէյին դրամներ չ'որ ըր ք'ըն ին, մեր ք'ըն ըսես կուտ մը չկայ:

ՃՆ. — Ապուշ դուն ալ, այս է տարօրինակ լուրդ, ի հարկէ այդպէս պիտի ըլլայ, այսօր Քէ-հատհանէ, վաղը Կէօզ Սուլը, միւս օր Ֆէնէ-Պահէ, վերջապէս ամէն օր զուարճութիւն, խընջոյք, ասոնք ամբողջ դրամով կ'ըլլան, է ասոր մարդ կը դիմանայ, ծախսելը դիւրին է բայց շահիլ ալ պէտք է, մեր պէյը առանց բան մը շահելու միշտ ծախելու ետեւէ է:

ՀՐ. — Ես այս մասին միջոց մը խորհեցայ, եթէ յիշաւի պէյին զրպանի դրամը հատաւ, համոզենք զինքը որ իր մեծ ապարանքը ծախէ:

ՃՄ. — Ստիկս դուն շատ լաւ յղացեր ես:

ՃՆ. — Աղէկ, բայց վախնամ որ չի համոզուի, եթէ յարմար կը տեսնէք, անգամ մը Սանսարին խորհուրդ հարցնենք:

ԱՄԷՆՔԸ. — Այո, այո, տեսնենք Սանսարը ինչ լուր պիտի բերէ:

ՃՄ. — Եթէ գործը Սանսարին թողունք ան ամէն բան կարգի կը դնէ:

ՀՐ. — Եւ այն անոր որ Սանսարին հանկը պիտի չ'նայ, մեր Խուրճիտ պ'ի՛ն պէս բանի մը հատներ Սանսարը իր գրպանէն կը հանէ:

ՃՄ. — Հայրաթ երգանը իրաւունք ունի, Սանսարը շատ հանած վարած մարդուն մէկն է, անգամ մը որ սատանային պոչէն բռնէ, մինչեւ չ'փրցնէ թող չ'իտար:

ՃՆ. — Աղէկ ըսիք տղաք, սա սատանային պոչը ո՞րչափ երկայնութիւն ունի որ բոլոր աշխարհը կը փրցնէ դարձեալ չը կարճնար:

(Ամենքն ալ կը խնդան):

Գ. Տ Ե Ս Ի Լ

Ն ո յ Ն Բ, Ս ա Ն ս ա ր

ՃՆ.— Սանսար ինչո՞ւ այսքան ուշացար:

ՍԱՆ.— Կեցէք քիչ մը շունչ առնեմ:

ՃՆ.— Սյս թմբուկը ինչ է, չըլլայ որ հարս-
նիք ունենաս:

ՍԱՆ.— Այո՛, բարեկամներս, արեւին շու-
քին աղջկան հետ պիտի ամուսնանամ:

ՃՆ.— Ձարկ տեսներ, նայինք ծայնը ինչ-
պէս է:

ՍՆ.— Լաւ, ես զարնեմ երգեմ, դուք մտիկ
ըրէք:

Ահա եկաւ Սանսար Հասան սէր Հասան

Ձեր բնկերը անձնուէր եւ անբաժան

հաբէ, գողնայ, շնթէ, զարնէ առաւ

փախաւ, ճան եագան

ձըմպըզ Շաֆիւ ճուսն եագան:

Ազաս լերանց զաւակ եմք

Ամեն արհեստ մենք գիտենք

Եթէ մեռնիլ պէտք ըլլայ

Մեր խույսէն վազ անցնող չենք:

ԱՄԷՆՔԸ.— Հա, հա, հա, հա, հա, հա, այս
խույսէն վազ անցնող չենք Հա, հա, հա, հա, հա,
հա, մենք վազ անցնող չենք, Մեզի կ'ըսեն առաւ
փախաւ. հա հա հա հա հա հա հա: Քսակահատ
եւ խաբեբայ, հա հա հա հա հա, Շատ ապրիք
դուք վարպետ գողեր, հա հա հա հա, Ինչ փոյթ

ըսեն մեզ խաբեբայ, Ուզեն ըսեն քսակահատ, Ի՞նչ
փոյթ ըսեն մեզ խաբեբայ, քսակահատ, հա հա,
հա հա Ամէնքս ալ խաբեբայ, հա հա հա հա Սան-
սար խաբեբայ, հա հա հա հա բոլորս ալ խաբեբայ:
(Խմբեղգին վերջը)

ՀՅՐ.— Էյ ի՞նչ լուր տեսներ Սանսար ինչո՞ւ
այսքան ուշացար:

ՃԻՆԿԷՑ.— Հանըմները տեսա՞ր:

ՍԱՆ.— Այո՛, Սաֆաիլ հանըմի հետ նաւակ
նստած երգելով այս կողմ կուգային:

ՃԻՆԿ.— Ֆաթիմէն ալ միասին էր:

ՍԱՆ.— Անշուշտ, առանց անոր կ'ըլլա՞յ,
միասին էր:

ՃԻՆԿ.— Գիտէք որ պէլը այդ աղջկան չա-
փազանց սիրահարուած է:

ՃՆ.— Սղջիկն ալ վարպետ բան է, այնքան
սիրուն խելացի եւ սրամիտ է որ, մարդ կը հիա-
նայ, ոչ թէ միայն գիւղերու մէջ, քաղաքի մէջ
իսկ նմանը չի գտնուիր:

ՍԱՆ.— Գիտէ՞ք այս աղջկան մայրը ո՞վ է:

ԱՄԷՆՔԸ.— Ո՛չ...

ՍԱՆ.— Այս աղջկան մայրը հռչակաւոր Օճազ
Պաթըրան Ջիւհրէ հանըմին աղջիկը Սէլիմէն է,
այս Սէլիմէն Պոլսոյ մէջ ծնած մեծցած, Պոլսոյ
ամէն ծակ ու ծուկը զիտցող անթիքաններէն է:

ՃՄ.— Ջարմանալի բան, ի՞նչպէս եղեր է որ
այդ տեսակ անուանի Օճազ Պաթըրանի մը աղ-
ջիկը պարզ գիւղի մը մէջ ապրելու յօժարեր է:

ՍԱՆ.— Կեցէք, մտիք ըրէք որ ըսեմ: ատոր
հայրը, Էլհան Կագուպի էֆէնտին խիտ յամատ

և շատ հպարտ մարդ մըն էր, շատերը իր աղջկան ձեռքը խնդրած էին, բայց Սէլիմէ անանկ դիւրին ձեռք անցնելիք աղջիկներէն չէր, սակայն վերջապէս, առանձին ապրելէ ձանձորանալով, ինք իր կամքովը առանց հօրը բան մը բսելու իրեն զոյգ մը կ'ընտրէ գաղտնի եւ չատրրճիի աշկերտի մը հետ գաղտնի կերպով ոսպը բուռը կուտան: Բաւական ատեն անցնելէ վերջ, հայրը գաղտնիքը կ'իմանայ, բայց անօգուտ, բանը բանէն անցած էր, ամէն ինչ լմացած էր, մեր Կազուպի էֆէնտին արդէն բնութեամբ բարկացուտ եւ յամառ կը կատողի, կը փրփրի, կրակուրոց կը կարի, չորս կողմ ինկած աղջկանը ձեռքէն ազատելու համար ելք մը համբայ մը կը փնտռէ: Այդ միջոցին գիւղէն շոր եկող հէմիճիւք լէպլէպիճի մը գտնելով կ'առնէ շիտակ տուն կը տանի եւ բռնի աղջիկը անոր հետ կ'ամուսնացնէ:

ՀՐ.— Ամմա ըրիր հա. չըսես որ Լէպլէպիճին իւղոտ պատառի մը տէր եղեր է:

ՄԵ.— Ադ ալ խօսք է, հարցնելը աւելորդ:

ՀՐ.— Է՛ վերջը, Լէպլէպիճին ո՛ւր է հիմա:

ՄԵ.— Ուր պիտի ըլլայ, թէ աղջիկը առաւ եւ թէ բաւական ալ դրամ, ելաւ գիւղ գնաց, ու հիմա փառաւոր կեանք մը կը վարէ:

ՃԵ.— Վերջապէս օր մը Սանսար Հասան անուանեալ նշանաւոր առաւ փախաւ, հուղուպրիստ, խաչագող, շիթող, շորթող վերջապէս սատանային տրեխները ոտքէն գողցող մօրը մանածը ծախած անձ մը, իրեն պէս քանի մը հաւած վարած առաւ փախաւներու հետ, բարան

շատ բաց խելքը կարճ, հօրմէն մնացած ժառանգը չորս կողմ վատնող մախող պէյ մը գտնելով Շիլէի կողմերը զուարճութեան համար պտոյտի կ'երթան, հոտ այդ պէյը աղջիկ մը կը տեսնէ կը սիրահարի, աղջիկն ալ պէյը տեսնելուն չիղիմանար բաներ մը կ'ըլլայ, վերջապէս կամաց կամաց պէյ ու աղջիկ իրար կը մօտենան գործը կ'եփեն, մեր Սանսար աղան ալ, Աստուած ասանկ մարդիկը պակաս չընէ, շիտակը բսելու համար ի յարգանս այդ պէյին կարմրուկ ոսկինքուն վարպետ... միջնորդի մը դերը կը խաղայ կատարեալ ճարպիկութեամբը պէտք է խոստովանիլ որ մեր Սանսար աղան շատ վարպետ ու ճարպիկ... միջնորդ մըն է, ամէն ջանք ի գործ դնելով վերջապէս աղջիկը համոզելու կը յաջողի:

ՄԵ.— Եւ այդ օրը մեր ձինկէօզ աղան ճին զարնելու պէս աղջիկը իր ծնողքէն գաղտնի նաւ մը կը նստեցնէ եւ շիտակ Չաթլատը Գաբու կը բերէ:

ՀՐ.— Ըսել է որ Ֆաթինէն Օնագ Պաթրրանին աղջիկն է:

ՄԵ.— Այո՛, բայց հիմա Լէպլէպիճի Հօր Հօր աղջիկն է... մտիկ ըրէք, անա անոնք են, կուգան:

ՀՐ.— Շուտ ձինկէօզ վազէ, պէյին իմաց տուր, (ձիճկէօզ կ'ելլէ): Մենք ալ մէկ կողմ քաշուինք եւ մտիկ ընենք, օն շուտ պահուրտինք:

. Տ Ե Ս Ի Լ

Սահախ Ֆաթիճե Գամեռ ԷԼԵ. ԷԼԵ.

ՖԱԹԻՄԷ.— Դարունն անցաւ եկաւ ամառ

Սոխակը երգէ բունէ միշտ պ ր,

Մենք ալ ըլլանք զուարթ եւ վառ
Ձեռք ձեռքի տակք կազմենք մեր պար

ՖԹ. — Օն գայրքճի, օն գայրքճի
Կամաց կամաց, կամաց կամաց

Թիիդ անփոյթ հանդարտ տուր քարշ
ԽՄ. — Սիրուն գլխուդ լուրթ կարմրուկ վարդ

Նայինք քեզի ըլլանք հպարտ
Շունչովդ ապրինք, հուրովդ ապրինք
Յախտեան քեզ միշտ նուիրուինք
միշտ նուիրուինք

(Նոյնը կը կրկնէ խմբերգը: Յետոյ «Գ. բուն» էն
կը սկսի նորէն Ֆաթիմէն:)

ՖԱԹ. — Օն շուտ ըրէք ոտքի ելէք
Չուարճանանք պահ մը, եկէք:

ՍԱՖՏ. — (Նաւակէն կ'ելլեն) Աղջիկ, այդ
կողմը արեւ է այս կողմ ծառին տակը փռէ գորգը:

ԴՍՄ. — Չե՞ս տեսներ, հոն մարդ կայ, երակ
կը վառեն:

ՍԱՆ. — Հանրմ է ֆէնտի, անհոգ եղէք, օտա-
րական չենք, ձեր հանգիստը վրդովել չենք ու
զեր, մենք կրնանք հեռանալ:

ՍԱՖ. — Վայ Հասան աղա դուք էք:

ՍԱՆ. — Այո՛, հանրմ ես եմ:

ՍՖՏ. — Հոգ չէ, Հասան աղա անհանգիստ մի
ըլլաք, մենք միւս ծառին տակ կը նստինք:

ՍԱՆ. — Շնորհակալ ե՛ք, Աստուած կեանք
տայ հանրմին:

ՖԱԹ. — (Գաղտնի Սաքսաբիճ) Սարսար աղա,
պէյը ո՛ւր է:

ՍԱՆ. — Հիմա կու գայ, հանրմ է ֆէնտի (աղ-
ջիկները կ'ելլեն):

Զ. ՏԵՍԻԼ

Ճ. Եագան, Հայրաթ, Ճիկեօզ. Ճիւպրզ Շաֆիբ,
յետոյ Խուրեթս ելին:

ՃԻՆԿԷՕԶ. — Էյ տղա՛ք, փորս սկսաւ կուռ
կուռ ընել անօթի եմ քիչ մը բան ուտենք:

ՀԱՅԻԹ. — Համբերեցէք հիմա պէյը կուգայ:

ՃԻՆԿԷՕԶ. — Բայց ինչո՞ւ այսքան ուշացաւ.
անօթի եմ, անօթի եմ, անօթի եմ: Խօսք չեմ ու-
զեր:

ԼՕՂՈՒՐՏՃԻՆ. — Մածո՛ւն ունիմ, մածո՛ւն
Քիհատհանէի ընտիր մածո՛ւն

ՍՆՍ. — Աղիկ, ճիշտ ատենին հասար, եկուր
տեսնեմ ինչպէ՛ս է մածո՛ւնդ:

ԵՕՂՈՒՐՏՃԻ. — Այի պէյ գի ղինն է, ընտիր
տեսակէն, Քիհատհանէի մածո՛ւն, հարցնելը
աւելորդ է հրամանեցէք:

ՍՆՍ. — Առ դրամդ եւ քիչ վերջը եկուր ա-
մաններդ ժողվէ:

ԽՈՒՐՇ. — (Մսնելով). — Ի՞նչ է այդ Սան-
սար, մածո՛ւն առիք:

ՍՆՍ. — Այո՛ պէյս քէպապին հետ աղէկ
կ'ուտուի:

ԽՈՒՐՇ. — Հանրմները եկա՛ն:

ՍՆՍ. — Սա դիմացը ծառին տակ նստած են:

ՀՅԹ. — Կերակուրը պատրաստ է հրամանեցէք:

ՃԻՆԿԷՕԶ. — Ես մինչեւ որ հատ մը չի կոն-
ծեմ ախորժակս չի բացուիր (կը խմէ) Ծի, ապրի
օղին, կեցցէ օղին մարդուս կեանք կուտայ:

ԽՈՒՐՇ. — Հատ մէն ալ ինձի լ'ցուր տեսնեմ:

ՃԻՆԿԶ.— (տալով) Հրամմեցէք պէյս, խմեցէք որ երեսնուդ գոյն գայ: (Ինքն ալ կը խմէ): Ո՞հ մատաղ ըլլամ քեզ ստեղծողին, կեցցէ՛ օղին:

ՄՆՍ.— Հատ մըն ալ ինձ տուր, ձինկէօզ, դուն մեր սեղանին զարդն ես:

ՃԻՆԿԶ.— Առ տեսնեմ, Հասան աղաս, դուն մեր վարպետը, դու մեր վկայեալ... իշթէ տանկն ես:

ԽՈՒՐՇ.— (հեղալով) Սպրիս ձինկէօզ:

Ճ. ԵԳՆ.— ձինկէօզ, նայէ տես, եկողները որո՞նք են:

ՃԻՆԿԶ.— Մեր շօթօլօններն են կանչեցէք, կանչեցէք զան թող զան բան մը երգեն, առանց երգի հաց չուտուիր:

Ճ. ԵԳՆ.— Էյ աղջիկներ եկէք, այս կողմ եկէք:

Է. ՏԵՍԻԼ

Նոյնք եւ գնչուհիները

ԷՍՄ.— Հրամմեցէք պէյս, հրամայեցէք:

ՃԻՆԿԶ.— Բօսթալներ ձեզի, ծխախոտս ամբողջ պարպեր էք, ինչ որ է, նստեցէք շուտ, բան մը երգեցէք, ձեզ տեսնամ:

ԷՍՄ.— Հիմա աղաս, հիմա. աղջիկներ, շուտ, բան մը երգենք, այս անգամ պէյը ձեզի աւելի մանկըր պիտի տայ, օն ձեզ տեսնեմ:

ՄՆՍ.— Մեր պէյը առատածեռն է ինչ որ ուզէք կուտայ:

ՃԻՆԿԶ.— Այո՛, շատ որամ կ'առնէր, հիթ սակայն երգելէ վերջ քիչ մըն ալ պարէք:

ԳՆՉՈՒՆԵՐԸ

Պէյ, եկ մեզ մօտ, մի հեռանար Յիշէ պէյ միշտ մեզ ՚ի մոռնար Շնորհ ըրէ շնորհ ըրէ մեզ բովդ առ:

ԱՄԷՆՔԸ

Աճ. աղուորս, գթայ իմ վրայ

Հոգիս քեզ մատաղ ըլլայ,

Սիրտս քեզ տամ, զրաւ մնայ,

Խնդրեմ պահէ զայն քու վրայ: (Պար)

(Վերջը «Պէյ եկ»ը միայն կը կրկնեն)

ՃԻՆԿԶ.— Կեցցէք ապրիք, շատ ապրիք աղջիկներ, ձեր այս երգին շատ հաւնեցայ սքանչելի է: (Դղկան մը փաթթուելով) Մանաւանդ դուն, սիրունիկս:

ԷՍՄ.— Ա՛, ի՞նչ է այդ, նորէն սկսար, տես ընկերներդ ինչպէս հանդարտ նստած են:

ՆԱԻԼԷ.— Ի՞նչ աներես մարդ է, անպատճառ Սուլուգուլէէն ջուր խմած ըլլալու է:

ՃԻՆԿԶ.— Մի նեղանար անուշս, մի նեղանար:

Ը. ՏԵՍԻԼ

Նոյնք, Ֆիքեհ Գուրուր

Ֆիթ. ԳՈՒԻԹ.— (Խնդալով կը մտնէ), Հա, հա, հա:

ՄԷՆՔԸ.— Ի՞նչ կայ, ի՞նչ կայ:

ԽՈՒՐՇ.— Ի՞նչ կայ, ինչո՞ւ կը խնդաս:

ՃԻՆԿԶ.— Խօսէ ի՞նչ կայ, հիմա պիտի հաթիս,

Ֆ. ԳՈՒԹ. — Ա՛հ, մի հարցնէք, շատ զարմանալի բանի մը պատահեցայ. համբան ապուշ, տխմար լէպլիպիճի մը տեսայ, խեղճը ծեծ ու տելէն հոգին ելաւ, չկրցայ հասկնալ, կի՛նը թէ աղջիկ կ'ըսնցուցեր է, դէմը ելլողին օծիքէն բռնելով շարունակ կը հարցնէ, սա դիմացի ծառին տակ նստող կիներուն քով ալ գնաց ու անոնց ալ նոյն բանը հարցուց, անոնք ալ իրենց մուհակներովը լաւ տփոց մը քաշեցին խեղճ մարդուն:

ԽՈՒՐՇ. — (Յած ձայնով) Մերինին հայրը ըլլա՛յ:

ՍՆՍ. — (Նոյնպէս) Այդ մարդը այս կողմերը ի՛նչ բան ունի, ինծի նայէ Զիթնէ Դուրմուսը, այդ մարդը ո՛ւր տեղացի է:

Ֆ. ԳՈՒԹ. — Չեմ գիտեր, բայց կոշտ ու կոպիտ մարդ մըն էր:

ՍՆՍ. — Ես հիմա ասոնք կը ճամբեմ, ինծի նայե՛ք տղաք, չուտ երթանք ու ալդ մարդը առնելով հոս բերենք ու զուարճանանք, չըլլա՛ր:

ՃԻՆԿԶ. — Այո՛, այո՛, երթանք բերենք (աւհեմք կ'ելլեն):

ԷՍՄ. — (Ճիւղկեօզի փեռէն քաշելով). — Ի՛նչ է այդ, պէ՛յ էֆէնտի, մեր նուէրը ո՛ր է ո՛վ պիտի տայ:

ՃԻՆԿԶ. — Աղջիկ մի՛ քաշեր, տարիներով գործածուած հագուստի հետ կատակ չըլլար:

ԽՈՒՐՇ. — (Տալով) Առէ՛ք, առէ՛ք:

ՆԱԻԼ. — Ա՛հ պէյս հոգիս քեզ զուրպան ըլլայ: ԽՈՒՐՇ. — Դուք ալ միասին գացէ՛ք:

ԱՄԷՆԻՔԸ. — Աստուած սիրողդ քեզ շիրին ցոյց տայ: (Կ'ելլեն):

Թ. ՏԵՍԻԼ

ՍԱՆՍՍՐ ԵՒ ԽՈՒՐՇԻՏ

ՍՆՍ. — Տեսա՛ք թէ ինչպէս ամէնքն ալ ճամբեցի, հաւնեցա՛ք:

ԽՈՒՐՇ. — Այո՛, շատ վարպետութեամբ վարուեցար, բայց եթէ մերինին հայրը ըլլա՛յ:

ՍՆՍ. — Եթէ յայժմար կը դատէք դործը Սաֆ տիլ գալֆային հասկցենք:

ԽՈՒՐՇ. — Այո՛, այո՛, շուտ գնա գիտցածիդ պէս կարգադրէ. հոս ըլլալս Ֆաթիմէին ալ իմացուր կամաց մը:

ՍՆՍ. — Անհոգ եղէք, ես ամէն բան պէտք եղածին պէս կը կարգադրեմ: (Մեկուսի) Երթամ ես ալ Դամէրը գտնեմ:

Ժ. ՏԵՍԻԼ

ԽՈՒՐՇԻՏ ԵՒ ՖԱԹԻՄԷ

ԽՐՇ. — Եկէ՛ք, սիրելիս, առանձին եմ ձեզ կը սպասեմ:

ՖԹ. — Ո՛հ, չըլլայ որ մէկը տեսնէ:

ԽՐՇ. — Դուք այն կողմը նստէք, իսկ ես այս կողմը:

(Միւզիւմ)

ԽՐՇ. — Բարի եկար Ֆաթիմէ
Ձիս այս ցաւէն դուռ փրկէ
Ո՛հ, առանց քեզ սիրելիս,
Աշխարհ աչքիս գնաւ է:

Ֆթն.— Դու շատ անգութ ես պէյս,
 Քեզ խուրպան տամ գլուխս,
 Տե՛ս վիճակս, ա՛հ, թշուառ,
 Վկայ լինի թող տէրըս:

ԽՐԾ.— Շատ զոհ ըրիր:

Ֆթն.— Շատ զոհ եղայ:

ԽՈՒՐԾԻՏ

Մոռնամ ցաւ վիշտ ամէն բան,
 Առանց քեզ ես եմ անբան,
 Տըտում տխուր պաշտելիս,
 Բաւ չէ մտածեմ այսբան:

ՖԱԹԻՆԷ

Դուն շատ անգութ ես պէյս,
 Քեզ խուրպան տամ իմ վիզըս
 Տես վիճակս ո՛հ թշուառ
 Վկայ լինի թող տէրըս:

ԽՈՒՐԾԻՏ

Ըսէ պատրաստ եմ Խնդրեմ այս զիշեր
 Կուգամ պաշտելիս Կանուխ եթէ գաս
 Կուգամ սպասէ՛ Բեզ պիտի սպասեմ:
 Ֆթ. եի ԽՐԾ.

Այս զիշեր առանձին բաժակ ի ձեռին
 Պիտ ըլլանք երջանիկ ո՛հ այս է ուխտ մերին:

ՖԱԹԻՆԷ

ԽՈՒՐԾԻՏ

Երբ լոյսը ծագի Սոխակը կը խօսի
 Ո՛հ մեզ տեսնողին Սիրտերը կը հլ հուին:

Ֆթն. եի ԽՐԾ.

Ա՛հ, ա՛հ, ա՛հ

Այս զիշեր առանձին բաժակ ի ձեռին
 Պիտ ըլլանք երջանիկ ո՛հ այս է ուխտը մերին
 Ա՛հ, ա՛հ, ա՛հ

Պիտ ըլլանք երջանիկ ո՛հ այս է ուխտը մերին:

ՖթՄ.— Ստախօս քեզի, ո՛ւր է, անցեալ զի-
 եր զիս խաբեցիր թէ առանց ինծի չես կրնար
 ապրիլ. հար մը պիտի խորհէիր:

ԽՐԾ.— Խօսէ սիրելիս, խօսէ մի քաշուիր,
 ես առանց քեզի, քննէ հեռու ինչպէ՞ս կրնամ
 ապրիլ:

Ֆթն.— Բանի որ այդպէս է, երկու օրէ ի վեր
 ո՛ւր էիր, ի՛նչո՞ւ գոնէ օրը անգամ մը չես գար որ
 քեզ տեսնեմ:

ԽՐԾ.— Սիրելիս, եթէ պատճառները զիտնա-
 յիք այդ հարցումը ինծի չպիտի ընէիր, ներէ ինծի:

Ֆթն.— Պէյս, մի մոռնար որ քեզ սիրելուս
 համար էր որ տուն տեղ ձգեցի, նոյն խակ ծը-
 նողքս խաբեցի եւ ետեւէդ եկայ:

ԺԱ. ՏԵՍԻԼ

ՆՈՅՆՔ ԵՒ ՍԱՅՏԻԼ

ՍՅՏ.— Օ՛հ հանրմ, ո՛ւր ես աղջիկ ժամ մը
 կայ որ քեզ կը փնտռեմ, խենդեցար ի՛նչ եղար,
 չե՞ս քաշուիր ինչպէս արձակ համարձակ էր տես-
 նուիս հոս:

Ֆթն.— Սիրելի Գալֆաս մի նեղանար:

ԽՐԾ.— Անուշիկ տառա, այստեղ մենէ ու-
 ըրիշ ով կայ, նոյնիսկ եթէ մարդ ալ ըլլայ վախու-
 ի՛նչ լինիք:

ՍՖՏ.— Ո՞վ ըսաւ որ մարդ չի կայ, նայէ սա կողմը, բազմութեամբ հոս կուգան քալէ շուտ երթանք:

ԽՐԾ.— Տառս, Հասան աղային ըսածը չի մոռնաս:

ՍՖՏ.— Չէ՛ չէ չեմ մոռնար, միտքս է անառակ քեզի:

ԺԲ. ՏԵՍԻԼ

Նոյնք, Խմբերգ, Լեպյեպինի

ՍՆՍ.— Նայէ պէյ, մարդը ուսերնուն վրայ առած ինչպէս կը բերեն, տեսէք որչափ թօհաֆ է:

ԽՐԾ.— Սանսար, եթէ ան է, չըլլայ որ աղջիկը ձեռքերնուս առնէ հար մը գտնելու է:

ՀՄՆ.— Ինչե՛ր կը մտածէք, մեր ձեռքէն աղջիկ առնելը դիւրի՞ն է. Սատուած մեզի հոգի տուեր է, չի կրնար առնել եւ այդ ապուշը մենէ աղջիկ պիտի առնէ:

ԽՐԾ.— Գիւղացիները քիչ մը հաստ գլուխ եւ յամառ կ'ըլլան ի՞նչպէս պիտի համոզենք:

ՍՆՍ.— Ոյդ հէրիֆը համոզելը շատ դիւրին է, այդ գործը ինծի ձգէցէք, ուզէ չուզէ մեր տոպրակը պիտի մտնէ եւ աղջիկը քեզ պիտի տայ:

ԽՐԾ.— Ա՛հ, հոգիդ սիրեմ Սանսար, քեզ տեսնեմ: (Ֆաթիմէի հետ կ'երթայ):

ԺԳ. ՏԵՍԻԼ

Ամէնքը եւ Լէպլէպինի

Ուսերնուն վայ բերելով ինչի՛ն միջտեղէ կ'ըլլեցին

Ճ. ԵԳ.— Պատմէ՛ տեսնենք մեզի, ի՞նչպէս եղաւ որ աղջիկդ կորսնցուցիր:

ԼէՊ.— Ճանճմ, էն առաջ ես եախաս ձգեցէք, ի՞նչ փորձանքի հանդիպեցայ, պէ ճանճմ, դուք խօսք չէ՛ք հասկնար:

ՍՆՍՐ.— Մի՛ վախնար պապա, կորսնցուցածդ մենք պիտի գտնանք, քեզի պիտի օգնենք, միայն պատմէ տեսնենք թէ՛ ի՞նչպէս եղաւ որ կորսնցուցիր աղջիկդ:

ՃԻՆԿԶ.— Պապա՛, ի՛քի գավրումուշ ունի՞ս:

ԼէՊԼ.— Է՛հ թամամ, ա՛ս ալ սկսաւ ինծի հետ զուարճանալ, այ օղո՛ւ, ես ձեր խաղալիքը չեմ:

ՀՅՐԹ.— Ծերուկ, դուն անոր մի՛ նայիր, քան քիչ մը պակաս է. (Լէպլէպի գողնալով աղջիկներուն կուտայ):

ԼէՊԼ.— Գլխուս եկածը պատմեմ, բայց դուք ալ ձեր խոստումը մի՛ մոռնաք, օգնեցէք ինծի:

ԱՄԷՆԻԲԸ.— Պատմէ՛, պատմէ՛ տեսնենք: (Միւզիւք)

ԼէՊԼ.— Լէպլէպինի Հօր Հօր կ'ըսեն Պատուիս ապրող ծերուկ մըն եմ Փրկեցէք զիս այս փորձանքէն Ո՛վ աղաներ արտասուագի ն Խնդրեմ ձենէ պաղատագին Ո՛հ, աղջիկս ես կորուսի Գտէք խնդրեմ կը պաղատեմ: Եկէք տեսէք ո՛վ աղաներ

ԽՄԲԵՐԳ.

Հեծկտալով ինչպէս կ'ողբայ Լէպլէպինին իր աղջիկը Կորուսեր կուլայ կուլայ:

ԼէՊԼ. — Օր մը այգի գացած էի
Խաղող եւ թուզ քաղած էի
Երեկոյին երբ տուն դարձայ
Ո՛հ աղջիկս հոն չգտայ
Ո՛հ Ֆաթիմէս համոզեր են
Եւ կամ առեր փախցուցեր են
Փնտռեցին, աշխատեցան
Սակայն ափսոս դեռ չի գտան:
ԽՄԲԵՐԳ. Եկէք տեսէք ո՛վ աղաներ
Հեծկտալով ինչպէս կուլայ
Լէպլէպիմին իր աղջիկը
Կորուսեր՝ կուլայ կուլայ:

ԺԳ. ՏԵՍԻԼ

Նոյնք եւ Սաֆաիլ

ՍՅՏ. — Ո՛ւր է, ո՛ւր է աղջկանս հայրը եւ
կեր է բսին, ո՛ւր է, տեսնեմ անգամ մը:

ՍՆՐ. (Լէպլէպիմին ցոյց տալով). — Ահա՛
հոս է:

ՍՅՏ. — Վա՛յ, Հօր Հօր աղա, բարի եկաք:

ԼէՊԼ. (մեկուսի). — Աս ո՞վ է, ի՞նչ կ'ուզէ:

ՍՅՏ. — Ո՛ւր մնացիր ա՛յ տնաւեր, քանի մը
անգամ մարդ զրկեցինք, երեք չորս նամակ գրե-
ցինք, պատասխան չառինք, աչքերնիս ճամբան
մնաց:

ԼէՊԼ. — Դուք ի՞նչ կը մըռլոսած ա՛՛ ճատալօղ,
աս ի՞նչ կ'ուզէ չեմ հասկնար:

ՍՆՍ. — Ձի ճա՛նջա՞ք զինքը, օտարական
չէ, ձեր փեսացունին տառն է:

ԼէՊԼ. — Ի՞նչ ըսիք, ի՞նչ ըսիք, այդ ի՞նչ տե-
սակ խօսք է (մեկուսի) արդեօք զիս ո՛վ կ'ործե-
ցին (բարձր) ճանճմ ի՞նչ կ'ուզէք չեմ հասկնար,
ես կարգելիք աղջիկ չունիմ, հատ մը ունէի, ան
ալ երեք չորս օր կայ որ անյայտացաւ, հիմա ես
զինքը կը փնտռեմ, եթէ տեսաք՝ ըսէք:

ՀՅՐԹ. — Տեսա՛նք հապա:

ԼէՊԼ. — Ամա՛ն, ո՛ւր է, ոտքերնի՛դ պազ՛ հմ:

Աղջկանս երեսը անգամ մը տեսնեմ, հօս է:

ՍՆՍ. — Այո՛, հոս է, բայց մտիկ ըրէ որ ըսեմ:

ԼէՊԼ. — Ըսէ՛ք ըսէ՛ք խնդրեմ, մտիկ կ'ընեմ
ըսէք, ի՞նչպէս եղաւ որ աղջիկս հոս կը գտնուի:

ՍՆՍ. — Մտիկ ըրէ որ ըսեմ. սա... ո՛ւր է...

Շիւէ, Չընար ալթը ըսուած տեղ մը կ'այ:

ԼէՊԼ. — Հա՛ հա՛, կա՛յ:

ՍՆՍ. — Մէկ քանի ընկերներով հօն գացած կը
դւարձանալինք, մէյ մէն ալ տեսանք որ հոուն
այգի մը կայ, այդ այգին որո՛ւնն է չեմ գիտեր:

ԼէՊԼ. — Խորասանի Մէհմէտ Չաքըր օղլու
Մէսիչին այգին է:

ՍՆՍ. — Այո՛, այո՛, այդ այգիին մէջ երկու
հօգի տեսանք, գողեր են եղեր, ուսերնուն վրայ
աղջիկ մը առեր կը փախցնէին:

ԼէՊԼ. — Ամա՛ն, ի՞նչ կ'ըսես:

ՍՆՍ. — Հապա՛...

ԼէՊԼ. — Էյ վերջը՛:

ՍՆՍ. — Վերջը, մեր պէյը այդ վիճակը տես-
նելուն, անմիջապէս ոտքի ելաւ և մեզի դառնա-

լով՝ աղաք, ինչո՞ւ կեցեր էք, ինչո՞ւ այդ սիրուն աղջիկը, այդ մինի մինի հրեշտակը վայրենիսերուն ձեռքէն չէք ազատեր, պօռաց. ես որ լեցինք, ամէնքս մէկանց զէն ի ձեռին յարձակեցանք և մեծ դժուարութեամբ աղջիկը ազատեցինք:

ԼէՊԼ.-- Օ՛խ... վա՛յ Աստուած ձեր գործը յաջողէ, դուք ի՞նչ աղէկ մարդիկ էք եղեր, հիմա աղջիկս ո՞ւր է, ի՞նչ ըրիք:

ՍՆՍ.-- Խեղճ աղջիկը գողերէն վախուն մարած էր, հիմա մեռելի պէս պառկած է, խօսիլ և մտիկ ընել անգամ չուզեր:

ԼէՊԼ.-- Վա՛խ խեղճ աղջիկս:

ՍՆՍ.-- Մտածեցինք որ աղջիկը լեբան դուռը խը մինակը ձգել չըլլար:

ԼէՊ.-- Հապա՛, հապա՛:

ՍՆՍ.-- Որո՞ւն աղջիկը բլաւն ալ չէինք գիտեր որ տեղը զրկէինք, ստիպուած մեզի հետ հոս բերինք:

ՃԵԿԶ.-- Վա՛յ, քօրանայ աչքդ, տես ի՞նչ տուտեր կը չինէ:

ՃԵԴ.-- Ամա՛մ ուշտուրմաւ ի՞նչ հա՛:

ԼէՊ.-- Փա՛ռք Աստուծոյ, ողջ ըլլաք, հիմա ո՞ւր է. ե՞րբ պիտի տեսնամ զինքը:

ՍՅՏ.-- Իրեն հարցունքնք և ձեր աղջիկը ըլլալը հասկնալով անմիջապէս գրեցինք, բայց պատասխան մը չտրինք, փառք Տիրոջը որ դուք եկաք և մեր սրտերն ալ հանգստացան:

ԼէՊ.-- Կ'երդնում որ միւտիւրին գրած նամա-

կէն ուրիշ նամակ չեմ առած, ան ալ անցեալ տարուրնէ մնացած պարտքս տասնեքեք զրուշը կը պահանջէր. ոտքդ պագնեմ աղաք, կ'աղաչեմ իմաց տուէք աղջկանս:

ՍՅՏ.-- Այո՛, այո՛, իմաց պիտի տանք, բայց նախ պէտք է խոտանաս որ աղջիկդ աղու՛ սա՛ պէյին պիտի տաս, տե՛ս, լերան պէս զէմդ կեցած է:

ԼէՊ.-- Ի՞նչ, ի՞նչ, ի՞նչ կ'ըսէք:

ՃԻՆԿ.-- Հապա՛, տալու ես այս պէյը աղջիկդ ազատելու համար երեսուն տեղէն վիրաւորութեացու:

ԼէՊ.-- Ճանր՛մ, հիմա ատենկ բաները մէկդի թողէք, առաջ աղջիկս տեսնեմ:

ՍՆՍ.-- Անգամ մը սա հասնիքը բլաւ լինեայ, պիտի տեսնես թէ որչա՛փ պիտի դուարձանեանաք:

ԼէՊ.-- Պէ՛ ճանրմ... Տէր Աստուած առ քեզի փորձանք մըն ալ:

ՍՅՏ.-- Եկո՛ւր աղջիկս, փաթիւնէ, եկուր, հայրդ եկած է:

ԺԵ. ՏԵՍԻԼ

Ն ո յ Ն Բ Ֆ ա ք ի ն Ե

ԼէՊ.-- Ա՛հ, տերեւի աղջիկս:

ՖԱԹ.-- (Հօր փաթիւնով) Օ՛հ հայրիմ վերջապէս քեզ գտայ:

ԼէՊ.-- Օհ, ի՞նչ կը տեսնեմ, ապշած մնացի:

ՖԱԹ.-- Չորս օրէ ի վեր փնտռէի ձեզի

- ԼէՊ.— Խնչ՞ գործ ունիս հոս շուտով ինձ բաժնի
 ՖԱԹ.— Հիմա պիտի ըսեմքիչ մը համբերէ
 ԼէՊ.— Խօսէ շուտ խօսէ պայթիլս մօտ է
 ՖԱԹ.— Լսիր, ոհ, հայր իմ, հիմա պիտ ըսեմ
 Վիճակս ձեզի պիտի բացատրեմ
 Երբ զինքը տեսայ ու ժառապառ եղայ
 Սիրեցի զինքը եւ գերին եղայ:
 ԼէՊ.— Կեանքիս մէջ բնաւ երբէք չի տեսայ
 Քեզ պէս աղջիկ մը որ հայրը մոռնայ
 Ոհ աղջիկ ինչ եղար, միթէ խենդեցար
 Էօֆ հիմա ճաթիմ փաթիմ ու մեռնիմ
 ԽՐԾ.— Ոհ, մի վշտանար սիրելի հայր իմ,
 Առանց անոր ոհ ես պիտի մեռնիմ
 Սիրեցի զինքը ալ չեմ բաժնուիր
 Միայն անոր հետ ես պիտի ապրիմ:
 ԼէՊ.— Կեանքիս մէջ բնաւ երբէք չի տեսայ
 Քեզ պէս աղջիկ մը որ հայրը մոռնայ
 Պէ՛այ մարդ ինչ եղար միթէ խենդեցար
 Էօֆ հիմա ճաթիմ փաթիմ ու մեռնիմ:
 ԽՄԲ.— Տըխմար յիմար զիւղացին
 Որ չի հաւ՛ իր իր փեսին
 Ահա հարսը, ահա փեսան
 Տուր տուր երթայ մեր Խուրշիտին:
 ԼէՊ.— Ի գո՛ւր յոգնիք, ի գուր յոգնիք
 Աղջիկ չեմ տար գիտցած եղիք:
 ԽՄԲ.— Ահ համոզուէ՛ Հօր Հօր աղա
 Աղջկանդ վրայ գթա՛յ
 ՖԱԹ.— Խնդրեմ գթա, գթա հայր իմ
 Եթէ մերժես ի՛նչպէս ապրիմ,
 Տեսայ զինքը ոհ սիրեցի
 Առանց անոր ես կը մեռնիմ:

- ԽՄԲ.— Մընդդիմանար Հօր Հօր աղա
 Քանի որ դեռ ժամանակ կայ
 Ահա աղջիկդ ահա փեսայ
 Այս մերժումիդ տեղի չկայ
 Տխմար յիմար զիւղացին
 Որ չի հաւնիր իր փեսին
 Ահա հարսը ահա փեսան
 Տուր տուր երթայ մեր Խուրշիտին:
 ՖԱԹ.— Խնդրեմ գթա, գթա հայր իմ
 Եթէ մերժես ի՛նչպէս ապրիմ
 Տեսայ զինքը ոհ սիրեցի
 Առանց անոր ես կը մեռնիմ,
 Խնդրեմ գթա, գթա հայր իմ
 Եթէ մերժես ինչպէս ապրիմ:
 ԽՄԲ.— Կարճ կապէ կարճ կապէ
 Տուր տուր երթայ Խուրշիտին:
 ԼէՊԼԷ.— Անամօթնիւր դուք ինչ եղար
 ԽՄԲ.— Տուր տուր երթայ Խուրշիտին
 ԼէՊԼԷ.— Չըլլայ որ դուք խենդենար
 ԽՄԲ.— Տուր տուր երթայ մեր Խուրշիտին:
 Օն շուտ երթանք բաժակ պարպենք
 Ուրախանանք զուարճանանք
 Լէպլէպիճի պիճի պիճի
 Հուրա, հուրա, հէ՛յ հուրրա հէ՛յ:

Վ Ա Ր Ա Գ Ո Յ Ր

Բ. ԱՐԱՐ

(Սալօն մը), Ա. ՏԵՍԻԼ

ԽՄԲ. — Օն, աղջիկներ, արիք փութով սրբենք
ու լաւ մը մաքրենք
Այս սենեակին ամէն կողմը մեր պարտքն է
գարդարենք
Սիրուն երեւնալու համար այս հագուստնիս
փոխենք
Սիրմէ ըստըգ պէտք է քաշենք սիրուն
մենք երեւնաք

Երբ այս գիշեր պէյը գայ,
Ամէն ինչ պատրաստ գտնայ.
Ուրախանայ նուէր տայ
Ամէնքուս ծոցը շնայ

Եթէ պէյը հոս մնայ իր բաժակը մեզի տայ
Անշուշտ կ'ըլլանք երջանիկ, եթէ մէյմէկ էրիկ տայ
Լէպլէպիճին Ֆաթիմէի հայրն է եղեր հա հա հա
Հայրը խաբած է եղեր եուհա եուհա հա հա հա
Մօրկանը մէկ հատիկն է ամէն մեղքերուս վրայ
Էրկան համար խենդ է եղեր հոգի կուտայ
կեանքը տայ:

Բ. ՏԵՍԻԼ

Նոյնք, Սաֆիլ, յետոյ Ֆաթիմէ

ՍԱՖ. — Ի՞նչ է այդ, աղջիկներ, դուք տակա-
ւին հո՞ս էք, մինչեւ հիմա ի՞նչ գործ տեսաք իրին-
կուն եղաւ, ի՞նչու կ'երեւեալաք:

ԳԱՄ. — Ամէն կողմ մաքրեցինք, ալ տեսնե-
լիք գործ չմնաց:

ՍԱՖ. — Պէ՛րն սեղանը պատրաստեցէք, հիմա
կուգայ:

ԳԱՄ. — Անմիջապէս. քալեցէք աղջիկներ
(կ'ելլեն):

ՖԱՐ. — (Մտնելով) Սիրելի գլխասահ, գիտ-
նաս, բոլորովին շուարեր մնացեր եմ, հայրս ան-
պատճառ զիս տանիլ կ'ուզէ, եթէ կամքովդ չի
գաս՝ բռնութեամբ պիտի տանիմ կ'ըսէ, չատ տ-
ղաչեցի. բայց օգուտ չըրաւ:

ՍԱՖ. — Սըւոր նայեցէք, ինչե՛ր կը մտածէ,
մեղք որ ան մօրը աղջիկը պիտի ըլլաս, դուն
գործդ նայ, բնաւ այդ տեսակ բաներու վրայ մի
մտածեր, մեր ձեռքէն ղիւրթութեամբ աղջիկ չեն
կրնար առնել, պիտի տեսնեն թէ այս գիշեր ի՞նչ
խաղեր պիտի խաղանք իր գլխուն:

ՖԱՐ. — Ի՞նչպէս, ի՞նչ խաղ պիտի խաղաք ի-
րեն. բայց մեղք է, վերջապէս ինչ որ ալ ըլլայ
հայրս է:

ՍԱՖ. — Դուն անհոգ եղիր, մեր ընելիքը պարզ
խաղ մըն է, ինք ալ դո՛ւ պիտի մնայ, կ'ուզես որ
ունոր կամքին թողունք և քեզի տանելով իրեն
պէս գիւղացիի մը տայ. չէ՛ չէ՛ դուն միտքս խուր-
չիտ պէյին կը վայլես, դուն հանգիստ եղիր, ես
երթամ Սանսար աղան տեսնեմ և պէտք եղած-
ները կարգադրեմ. (կ'ելլէ):

Գ. ՏԵՍԻԼ

Ֆաթիմէ (առանձին)

ՖԱՐ. — Աստուած իմ, ի՞նչ է այս վիճակս,
հայրս անպատճառ զիս տեսնել կ'ուզէ. ո՞ն պէյէս
ի՞նչպէս, ի՞նչպէս պիտի բաժնուիմ. եթէ երթամ
պէյին վիճակը ի՞նչ պիտի ըլլայ. ոչ, ոչ, չեմ կրնար
բաժնուիլ իրմէ: (Միւզիկ)

ՅԱԹ. (Մեներգ).--

Ո՛հ, Սատուա՛ծ իմ, այս ի՛նչ էր եկաւ գլխուս
Ո՛հ, շուարած եմ սէրէս եւ չունիմ յոյս
Հոս սրտիս մէջ ջահ մը կայ միշտ բոցավառ
Քանի այրի, բռնկի, բոց մ'անդադար
Այնպէս սէր մը զիս պատեց եւ գրաւեց
Որբիւր հրճուանք ու տանջանք ունի պէս պէս
Կը տոչորիմ աւա՛ղ, ներսըս չիտեմ ինչ կայ
Կ'այրի արդեօք, այրող կրակ մը կայ,
Ափսո՛ս, ափսո՛ս

Դ. ՏԵՍԻԼ

Ֆաթիկէ, Խուրշիտ

ԽՐՇ. (մտնելով).-- Սը՛սդ, Ե՛րսդ:

ՖԹ.-- Ա՛հ, դժուար էք պէյս, զիս վախցուցիր:

ԽՐՇ.-- Ինչո՞ւ վախցաք սիրելիս, պառկելու
համար սենեակս կ'երթայի, ձայնդ լսելով հո՛ւ ի՛նչ
ջայ, ներեցէք ինձի:

ՖԹ.-- Ծած խօսեցէք խնդրեմ, կ'իմանան:

ԽՐՇ.-- Ո՛վ պիտի իմանայ, հա՞յրդ:

ՖԹ.-- Այո՛:

ԽՐՇ.-- Հօգս չէ, թո՛ղ իմա՛յայ:

ՖԹ.-- Ա՛հ պէյս, զիս մի՛ թողսւր որ տանին:

Խնդրեմ:

ԽՐՇ.-- Ձեզի տանելու ո՞վ կրնայ համար-
ձակել, զիս մեռցնելու են որպէս զի քեզ տանին:

ՖԹ.-- Աղէկ, բայց եթէ պնդէ ի՛նչ պիտի լ-
նենք, նոյնիսկ այս տունը միալուն հակառակ է
ան, Անունք քաղաքացի մեծ մարդիկ են, մեզի
պէս գիւղացիներուն չեն հաւնիր և մէկ քանի որ

վերջ ձանձրանալով տունէն դուրս կը նետեն
կ'ըսէ:

ԽՐՇ.-- Ո՛հ, Ֆաթիկէ, ի՛նչ պարապ մտածում-
ներ են տոնք, դուն կը հաւատա՞ս այդ խօս-
քերուն:

ՖԹ.-- Ուրի ձայն կայ, խնդրեմ գնա՛, հայրս
հիմա երբ երկուքս իրարու քով տայապէս տեսնէ,
կրկին պիտի բարկանայ: (Կ'ելլէ):

Ե. ՏԵՍԻԼ

Լէպլէպիճի (առանձին)

ԼէՊ -- Տէր Աստուած, Տէր Աստուած, . . . (քո-
որտիքը նայելով) այս տունին մէջ զտնուելուս
մինչեւ հիմա կը զարմանամ, հապա աղջկանս հոս
գտնուելուն ի՛նչ կ'ըսէք, բնաւ խելքս չէ հասած.
,ախ, աղջիկս ուսեանուն վրայ առած փախցնե
ուզողները անգամ մը ձեռքս անցնէի, լաւ տփոց
մը տալով՝ կառավարութեան պիտի յանձնէի. բայց
ո՞վ գիտէ հիմա որ ստատանին ծակը փախած են: Գա-
լով սա մեր պէյին, է՛հ... ան քիչ մը խնամքիւ
է աղջիկս ազատեց, իր տունը բերեր է, բերերլ
է աղէկ, բայց ան ալ, իբր թէ ես աղջիկմէս զըզ-
ուած ըլլամ, եւեր աղջիկս կ'ուզէ և անպատճառ
պիտի առնեմ կ'ըսէ, ամմա առաջը ո՞վ է, (Բո-
լորտիքը նայելով) Ո՛րքան ալ խոշոր խօնախ է,
մեր միւտիրին խօնախը ասոր քով ախօտի կը
նմանի, սենեակներուն հաշիւը չկայ, ոլորմած հո-
գի աներ պապայիս տունն ալ սիւրբիւ մը աղջիկ-

ներ կային, բայց այստեղիները աւելի շատ են, անցան սենեակներուս ամէնուն մէջէն աղջկանց ձայն առի, ի՞նչ ալ ետապուդ ետապուդ աղջիկներ կան, ի՞նչ մեղքս պահեմ, չի գիմացայ, կա մացուկ մը դրան ծակէն ներս նայեցայ, ա՛խ ի՞նչ աղջիկներ, ի՞նչ մարմին, ի՞նչ աչքեր, խելքս գլխէս թռաւ... Թէօպէ Թէօպէ՛, Տէր Աստուած, զարմանալի բան, այս աղջիկները բնաւ ինձմէ չեն փախչիր կոր, ո՛վ գիտէ ի՞նչ կը մտածեն, իրենց խելքով աղջիկս պէյին պիտի աւամ, աներ պապս պիտի լլամ կը կտրծեն ու չեն փախչիր ի՞նչ որ է, այս գիշեր ալ խերով բարով անցնէինք անհեշտ վաղը ի՞նչ կ'ընենք: (Սեւերը կը մտնեն):

(Միւզիկ)

Սեփեր.—

Կ'ուզէ ըլլայ մեղի ձայն,
Կամ թէ ըլլայ սանթուրի ձայն,
Ոհ, խել համար դուն մի նեղուիր
Մենք դուրս կ'ելլենք թող գայ թող գայ
դուրնան
Ոհ մեզ համար դու մի նեղուիր
Մենք դուրս կ'ելլենք թող գայ դուրնան:

(Առաջին շորս տողը կրկնել)

Աղջիկներ.— Նէյ և ջուծակ թամպուր և սազ (խմբ.) սազ

Մեր քովը կայ սիրուն ազազ և վազ

Ալ կը բաւէ մի ընեք նազ և նազ

Մենք զարնենք սազ մենք զարնենք սազ:

(Տեղերնին պար)

Ձան զան գողայ տես զ'ընանին

Տան տան գողայ տես տալու խիս

Հա քեզ տեսներ շոր հոր աղա

Օն ուրեմն սկսինք մենք պարերնիս

Ձինկ զինկ կ'ընէ տես սանթուրնիս:

2. ՏԵՍԻԼ

(Լէպլէպիճի առանձին)

Լէպլէպիճի.— Հօբալալա՛, յիմարանո՞ցն ենք ո՛ւր ենք, ամա՛ն Աստուած իմ, բաներ մը կ'ըլլամ, վրաս գէշութիւն գալ սկսաւ, զուլսս կը դառնայ, արդեօք ես ալ պիտի խենդենամ ասոնց պէս:

Է. ՏԵՍԻԼ

Լէպլէպիճի Սաֆօրի

ՍԱՖՏԻԼ.— Վայ աղա՛ս հոս էք, ես ալ ձեզ կը փնտռէի. ի՛նչպէս, հաւնեցա՞ք այս տեղին:

Լէպլ.— Այո՛... բայց... սա կայ որ... սա-կայն մի նեղանար քեզի բան մը հարցնեմ պիտի. քիչ առաջ հոս եկողները որո՞նք էին:

ՍԱՖՏ.— Ո՞վ պիտի ըլլան աղաս, ձեր տպա-սուհիները, ձեր ծառաները, ձեր գերիներն էին:

Լէպլ.— Ի՛նչ կ'ըսէք ատոնց ամէնքն ալ ծա-ռայ, գերի՞ էին, հա՛... Շատ աղէկ ամա ինձմէ ինչ կ'ուզէին:

ՍԱՖՏ.— Ի՞նչ պիտի ուզեն, իրենց պարտա-կանութիւնը կատարեցին, ձեզի բարի գալուստի եկան:

Լէպլ.— Բարի գալուստ, բարի գալուստի՛... Ըսել է, երկու օրէ ի վեր հոս եմ, նոր միտքեր-նին եկաւ. հիչ ասանկ զրբ զրբ ցատկերով բարի գալուստ չէի տեսեր... Տէր Աստուած, աս տարիքիս մէջ ինչե՛ր կը տեսնեմ, մեր գիւղն ալ ամէն պայ-րամին թէպրիքի կ'երթանք ամա հիչ ասանկ ե-ղանակներով գիկ գակ չենք ցատկեր, զարմանալի բան, ըսել է ձեր սովորութիւնը ասանկ է:

ՍՈՖՏ.— Հապա ի՞նչ կարծեցիր. այս տեղին Սթամպոլ կ'ըսեն, ամէն բան եղանակով է, նստիլ, ելլել, պտտիլ, ուտիլ, խմիլ, բարեւ տալ առնել այո՛ւ ամէն բան օրէնքով է, ամէն բան մէկ չափի՛ վրայ ըլլալու է:

ԼէՊԼ.— Էհ էհ, իրաւունք ունիս, աղջիկս, հոս ձգել չուզելուս բուն պատճառն ալ ճիշդ այդ է, որովհետեւ աղջիկս գիւղացի է, այդքան բարակներէն չի հասկնար այո՛ւ աղջիկս գիւղին մէջ մեծցած ըլլալուն համար կրկին գիւղին մէջ պէտք է ապրի. ամէն մարդ իր տեղը բիւալին եղը, Բսեր են:

ՍՈՖՏ.— Ի՞նչ քսիք, գիւղացին գիւղին մէջ պէտք չէ մեռնի. չօր չօր ազա, չէ ձեր աղջիկը ին որ ալ ըլլայ մեզ համար լնդունելի է, մախպուլ է:

ԼէՊԼ.— Աղէկ, ամա, ա՛ գուգում աղջկանս տէրը միայն ես չեմ, ես անոր կէսին խառնուելու իրաւունք ունիմ. հայտէ՛ այդ կէսին համար ես խօսք տամ քեզի, հապա միւս կէսը ի՞նչ պիտի ըլլայ. անոր ալ տէրը գտնելու եւ հարցնելու է տեսնենք ան ալ պիտի ընդունի՞:

ՍՈՖՏ.— Տէր Աստուած քեզի խօսք հասկըցնելը որչափ դժուար է եղեր, դուն աղջկան հայրը չն՞ս, ամէն բան բու ձեռքդ է, մարը խառնուելու ի՞նչ իրաւունք ունի, դուն էրիկ մարդ չն՞ս, մեր գիտցածը՝ կիները միշտ իրենց էրկանը հնազանդելու պարտաւոր են:

ԼէՊԼ.— Աղէկ կ'ըսես ամա կինս բու այդ Բսածներուդ հակառակն է, կրնաս նէ բան մը հրամայէ՛:

ՍՈՖՏ.— Հասկցայ, հասկցայ, կը բաւէ այս մասին ուրիշ անգամ կը տեսնուինք, հիմա մեր գուարճութեանը նայինք:

Ը. ՏԵՍԻԼ

Նոյնք եւ Գամեր

ԳՍՄԵՐ.— Ամէն բան պատրաստ է:

ՍՈՖՏ.— Հրամանեցէք, գիշերնոցնիդ սենեակն է, վրանիդ փոխեցէք որ հանգստանաք:

ԼէՊԼ.— Ես գիշերնոց ցորեկնոց չեմ զիտեր, միայն գլխուս խավուխ մը տուէք, աղջիկս ալ հոն դրկեցէք:

ՍՈՖՏ.— Շատ աղէկ, դուք գաց'ք, ան ալ հիմա կուգայ (Լեպլեպիճի կ'ելլէ) Գնա՛ ապուշ, անտաշ արարած, խելքովը մեր ձեռքէն աղջիկը պիտի առնէ. Գամէր, գնա՛ ֆաթիկին ըսէ որ հայրը գինք տեսնել կ'ուզէ (Սաֆսիլ կ'ելլէ, Սանսար կը մտնէ):

Թ. ՏԵՍԻԼ

Գամեր եւ Սանսար

ՍՈՆՍ.— Սըսդ, սըսդ, Գամէր, Գամէր:

ԳՍՄԵՐ.— Ահ, վախցուցիր ինձի, խնդրեցա՛ր ինչ եղար, հիմա Սաֆտիլ գալֆան եթէ տեսնայ ի՞նչ կ'ըսէ:

ՍՈՆՍ.— Ի՛նչ պիտի ըսէ, աֆէրին պիտի ըսէ:

ԳՍՄԵՐ.— Կը տեսնէք, ի՞մ գլուխս ալ փորձանքի պիտի հանդպցնես:

ՍՈՆՍ.— Գամէր դուն բնաւ մի վախնար անոնց փաթթը իմ ձեռքս է, նոյն իսկ եթէ տեսնեն բան մը չեն կրնար ըսել:

ԳԱՄԷՐ. — Շատ աղէկ, ինչո՞ւ եկար:

ՍԱՆՍ. — Ինչո՞ւ եկայ, քեզ կը սիրեմ անուշս, քեզի համար եկայ:

ԳԱՄԷՐ. — Ստախօ՞ս քեզի:

ՍԱՆՍ. — Գամէր, որչափ յամառ ես, կ'երդնում որ կը սիրեմ քեզ, գործը պէյին ալ հասկցուցի քեզի ինծի պիտի տայ:

ԳԱՄԷՐ. — Ահ ստախօսներ, էրիկմարդ չէ՛ք մի ամէնքդ ալ ստախօս էք:

ՍԱՆՍ. — Բայց ես ուրիշ էրիկ մարդոց չեմ նմանիր, ես էրիկ մարդոց տանխքան եմ, ես անանկ ամէն տեսածիս չեմ հաւնիր, քեզի տեսա միայն, քեզի սիրեցի, ա՛հ Գամէրս, քանի քեզի դէմս կը տեսնեմ, ինքզինքս արքայութիւնը կը կարծեմ, առանց քեզի աշխարհ ինծի մութ է, ի՛նչ ըսեմ, երանի թէ դուն ալ զիսքիմ քեզ սիրածիս կէսին չափ զիս սիրէիր:

ԳԱՄԷՐ. — Դուն այնպէս կը կարծես, եթէ վստահ ըլլամ որ դուն ալ զիս կը սիրես, այն ատեն գիտցիր որ հոգիս կուտամ:

ՍԱՆՍ. — (Յատկոսելով) Իրա՞ւ, Գամէր, իրա՞ւ կ'ըսես, էհ հիմա կը խենդենամ:

ԳՄՐ. — Լո՛ւէ, ի՛նչ կ'ըսես, հիմա էր լսեն, մի պօռար խելքիդ եկաւ, ի՛նչ եղաւ:

Ժ. ՏԵՍԻԼ

Նոյնք, Փաքիք եւ Խաւրիք

Ֆ'ԼԹԻՆԷ (Սանսարը տեսնելով). — Ա՛հ. (զուլար կը ծածկէ):

ԽՈՒՐՇ. — Ի՞նչ աղմուկ է այս. վայ Սանսար, դուն հոս ի՛նչ գործ ունիս, ինչո՞ւ այդպէս կը ցատուտես:

ՍՆՍ. — Ա՛հ, պէյս, ներեցէք. չեմ խենդեն հապա ինչ կ'ըլլամ, այսչափ ատենէ ի վեր բերնէն առաջին անգամ ըլլալով քեզ կը սիրեմ բառը լսեցի:

ԽՈՒՐՇ. — Սնհոգ եղիր Սանսար, մեր նիքեան հէյն վերջ ծեղի ալ գլուխ գլխի կուտանք:

ՍՆՍ. — Աստուած երկար կեանք տայ պէյիս:

ԽՈՒՐՇ. — Աղէկ, աղէկ ալ հիմա գործիդ գնա:

ՍՆՍ. — Ա՛, խնդրեմ ինծի մի դպիք, թողէք Գամէրիս հետ քիչ մը տեսնուիմ:

ՖԱԹԻՆԷ. — Չըլլար, չըլլար, հիմա հայրս կուգայ, եթէ քեզ ալ այստեղ տեսնայ, բոլոր վին պիտի կասկածի:

ՍՆՍ. — Հանրմա դու հոգ մի ըներ, ես ամէն բան կարգի դրած եմ, դուք խոստումնիդ մի մոռնաք, հիմա քէյֆերնուս նայինք: (միւզիք)

ՖԱԹԻՆԷ. — Մ'անապարներ Սանսար, Հասան մեզ լսէ:

ԽՈՒՐՇ. — Ալ մի կենար, գործիդ գնա համոզուէ:

ՍՆՍ. — Չեմ երթար գործ չունիմ պատճառը ինծ ըսէ վնասըս որո՞ւ է, որո՞ւ ինչ, ո՞վ ինչ ըսէ:

(Ամեք միասին)

ՖԱԹԻՆԷ. — Ո՛հ խնդ եմ շուտ գնա՛

ԽՈՒՐՇ. — Մի կենար շուտ գնա՛

ՖԱԹԻՆԷ. — Օն շուտով դուրս գնա,

ԽՈՒՐՇ. — " " "

ԳԱՄԷՐ. — " " "

ՍԱՆՍԱՐ. — Կը մեռնիմ չեմ ելլեր

ՖԱԹԻՆԷ. — Օն շուտով դուրս գնա՛

ԽՈՒՐՇ. — " " "

ԳԱՄԷՐ. — " " "

ՍԱՆՍԱՐ. — Գամէրէն բաժնուի

Այս տեղէն վնասուի:

(Կրկնէ)

ՍԱՆՍԱՐ

Ո՛հ պաշտելիս
Ես շուարեցայ
Ոհ խենդեցայ
Հիմա ես մեռայ
Անկարելի
Քենէ բաժնուիլ
Զըլլար չըլլար
Ալ մեռայ հատայ:

(Նախ առանձին, վերջը ետեւիս)

ՖԱԹԻՆԷ

Աստուած խելք տայ
Քեզի խաբեբայ
Մեռնիմ քեզի
Երբեք կին չըլլայ
Յոյսդ կտրէ
Անկէ խեր չկայ
Գործիդ զնա
Ուրիշ ճար չկայ:

ՍԱՆՍԱՐ.—

Յոյսդ կտրէ չեմ գար
Մէյմալ ձեր դուռը
Քեզ կայ մէկ ճար
Պինդ գոցէ տանդ դուռը

(Նախ առանձին)

ՖԱԹԻՆԷ

Խնդրեմ Սանսար մի մերժեր
Խնջոյք ունինք այս գիշեր
Ով մարդ, յիմա՞ր եղար
Կատակ քրինք. եկ մերժար:

ԳԱՄԷՐ

Աստուած խելք տայ
Քեզի խաբեբայ
Մեռնիմ քեզի
Երբեք կին չըլլամ
Յոյսդ կտրէ
Ինէ խեր չկայ
Գործիդ զնա
Ուրիշ ճար չկայ:

ԽՈՒՐՇԻՏ

Աստուած խելք տայ
Քեզի խաբեբայ
Մեռնի քեզի
Երբեք կին չըլլայ
Յոյսդ կտրէ
Անկէ խեր չկայ
Գործիդ զնա
Ուրիշ ճար չկայ:

ՍԱՆՍԱՐ

Անգամ մալ ես այս տունը
Քեզի առամօթ քեզի
Յոյսդ կտրէ ես չեմ գար
Քեզի յիմար քեզի
Յոյսդ կտրէ ո՛հ ես չեմ գար
Քեզի առամօթ քեզի
Յոյսդ կտրէ ես չեմ գար

ՖԱԹԻՆԷ

ԽՈՒՐՇԻՏ Ոհ այս գիշեր շէն շող ըլլանք
ԳԱՄԷՐ Խնդրեմ Սանսար մերթար խնդանք:

ՍԱՆՍԱՐ.— Ոհ այս գիշեր մենք խմբուինք

Ուրախ գուարթ մենք համբուրուինք

ՖԱԹԻՆԷ. Թէ սիրուն է թէ հաճելի

Թէ Գամէրի պէս է յարգելի

Թէ սիրուն է, թէ հաճելի եւ նազելի:

(Սանսարը առանձին վերջի մասը միայն գուարթեթե:

ՄԻԻՄՆԵՐԸ

Ոհ ինձ լսէ

Ու ինձ սիրէ

ՈՄԷՆՔԸ.— Ոհ այս գիշեր... համբուրուինք:

ԺԱ. ՏԵՍԻԼ

Նոյնք եւ Սաֆիլ

ՍԱՖԻԼ.— Ապրիս, Սանսար աղա, ափէրին,
Հիտակը այս ըրածդ վայլե՛ց քեզի:

ԽՈՒՐՇ.— Ահ, տատա, մի բարկանար, ես
կանչեցի զինքը:

ՍՖՏ.— Շիտակը բռնեմ, ասանկ բան տես-
նուած չէ: Հիմա Հօր Հօր աղան երբ հոս գայ եւ

երբ ձեզ այս վիճակին մէջ տեսնէ ի՞նչ պիտի ըսէ:
Հապա դուն Գամէր:

ԽՈՒՐՇ. — Լո՛ւ, տատս լո՛ւ, ձայն կայ մարդը
հոս կուգայ:

ԺԲ. ՏԵՍԻԼ

ՆՈՅՅՔ ԵՒ ԼԷՊԼԷՊԻՃԻ

ՅԹ. — Աստուած իմ, հայրս է, հիմա ի՞նչ պի-
տի պատասխանեմ:

ԳՄՐ. — Սուտ հիւանդ եղիւ շուտ մօրէ:

ԽՐՇ. — Սանսար, քեզ տեսնեմ, գործ տեսնե-
լու ատեն է:

ՍՆՍ. — Դուք մի խառնուիք, ես ի՞նչ որ ըսեմ
դուք ալ ան ըսէք (կեղծ մօրուք մը անցընելով):

ԼԷՊԼ. — (մտնելով բոլորտիքը կը նայի). Ո՞վ
է այս մօրուսաւորը:

ԽՐՇ. — Սանսար. քեզ տեսնեմ:

ՍՆՍ. — Վա՛յ էֆէնտիս. բարի էք եկեր, հա-
զար բարով. Աստուծոյ մեզի ուղուրներ բերիք,
խառնեմք բերիք:

ԼԷՊԼ. — Աստուծոյ բարին, ուղուրը վրադ
գայ (մեկուսի) Այս օ՞վ է, ի՞նչ կ'ուզէ ինձմէ:

ՍՆՍ. — Էֆէնտիս, ձեր մեծապատուութեան
գալուստը մեծ ուրախութիւն պատճառեց մեզի,
ձեր տեսութեան արժանանալու փափաքը զիս հոս
մղեց:

ԼԷՊԼ. — Ի՞նչ ըսաւ, բան մը չի հասկցայ, այս
մարդը օ՞վ է և ի՞նչ կ'ուզէ:

ՍՆՍ. — Ձեր փեսայու խաբէրտ պէյին հօր-

եզբայրն եմ. ո՛հ, երբ լսեցի որ եկած էք, ուրա-
խութենէս ամէն բան մոռցայ, ժամ առաջ ձեր
աղնուութիւնը շնորհաւորելու համար վազելով
հոս եկայ, հօրսն ալ տեսայ, շատ սիրուն է, շատ
հաճեցայ, մաշալլահ, մաշալլահ, մեր տղուն հա-
մար ատկէ յարմար հարս մը չի գտնուիր:

ԼԷՊԼ. — Խենդ է ի՞նչ է այս մարդը:

ՍՆՍ. — Աղա՛ս, անունիդ ինձ շնորհելու պա-
տիւր կ'ընէ՞ք:

ԼԷՊԼ. — Ի՞նչ ըսիք:

ՍՆՍ. — Անունիդ կուտա՞ք:

ԼԷՊԼ. — Անունս Հօր Հօր աղա է, չեմ կրնար
քեզ տալ անունս (մեկուսի) ի՞նչ ուզան բերան
մարդ է, անունիս աչք տնկեց:

ՍՆՍ. — Շատ աղէկ Հօր Հօր աղա շատ գոհ եմ,
իմացայ որ աղնուածկան բարձր դասակարգին կը
պատկանիք եղեր:

ԼԷՊԼ. — Ի՞նչ ըսիք, աղնուա... կան... կան...

ՍՆՍ. — Աստուած աչքէ պահէ, թու թու թու:

ԼԷՊԼ. — Խենդ է, ի՞նչ է:

ՍՆՍ. — Ինչպէ՛ս, աղա՛ս, մեր Պալատի ջուրին,
օղին, սովորութիւններուն հաճեցա՞ք:

ԼԷՊԼ. — Հա՛, սովորութիւններուն ըսելիք
չի կայ. գալով օղին և ջուրին, մարդը ճիշի պէս
կը զարնէ:

ՍՆՍ. — Հա՛, Հօր Հօր աղա, քիչ փնտց որ
մոռնայի, ձեր մեծ պատուութեան համար կողով
մը Եօֆայի նաբինջ տոբ, բեռնակիրին տուի, ի՞նչ

չո՞ւ ուշացաւ չեմ գիտեր, երթա՛յ նայիմ անգամ մը :
 ԼէՊԼ. — Է՛հ, ալ համբերութիւնս հասա՛, հիմա պիտի ճաթիմ :

ՍՆՍ. — Առ օյժմ ցտեսութիւն, չեմ ուշանար շուտով կուգամ. (Խուրշտիւն) Մնացեալը դուք յարմարցե՛ք : (Կ'ելլէ) :

ԼէՊԼ. — Այս գիշեր չի խենդենամ նէ չա՛ր բան :

ՅԹՆ. — (Կեղծելով) . Ա՛հ, մեռոյ լիմացայ :

ԼէՊԼ. — Ասոր ի՞նչ եղաւ :

ԽՐՏ. — Խայտառակ սրիկայ, եթէ քիչ մըն ալ չի հասնէի խեղճը պիտի խեղդուէր :

ԼէՊԼ. — Ի՞նչ կ'ընէք :

ՅԹՆ. — Ա՛հ պէյ, եթէ դուք վրայ չի գայիք լիմացած էի :

ԼէՊԼ. — Պէ՛ ճանըմ, չըսէ՞ք ինչ եղաւ :

ՍՅՅ. — Անուշիկ զղջիկ, ինքզինքիդ եկուր, ես հայրդ ալ քովդ է ալ մի վախնար : Բաց աչքդ :

ՅԹՆ. — Հայր իմ, եկուր, քովս եկուր, անամօթ սրիկան քիչ մնաց արիւնս պիտի մտնէր :

ԼՊԼ. — Մի լաւ աղջիկս, մի լաւ չեմ գիտնար, հիմա ես ալ լալ կ'սկսիմ, ա՛խ աղջիկս, ես կ'ըսէի որ աս Սթամպուլին օդը մեղի չեգար քիչ մը ինքզինքիդ եկուր, աղէկցիր և առտուն կանուխ դիւղերնիս կ'երթան :

ՅԹՆ. — Գիւղ ալ լա՛ւ, օ՛հ, օ՛հ, ես այս վիճակիս մէջ տեղ մը չեմ կրնար երթալ, ո՛հ, կը մարիմ, կը մեռնիմ (կը մարի, պէյը աղջիկները կը կանչէ) :

ԽՐՏ. — Աղջիկներ, հա՛նըմը սենեակը տարէ՛ք որպէսզի հանգստանայ :

ԱՄԷՆԲԸ. — Հո՛րլա, հո՛րլա, հո՛րլա, հո՛րլա, հո՛րլա, խնդայ խնդայ, ինչո՞ւ լայ, ինչո՞ւ լայ :

ԼՊԼ. — (շուարած) Ի՞նչ է աս, զարմանալի բան, հօրլա հօրլայով հիւանդ տանելին տուլին անգամ ըլլալով կը բեսնեմ, բայց աղջիկս ինչո՞ւ մարեցաւ, չըսէ՞ք :

ԽՐՏ. — Ի՛նչէք ըսեմ. հայր իմ, քիչ տուլ քեզ հետ խօսող ժօրուսուոր մարդը . . .

ԼէՊԼ. — Հա՛, շատ խօս հէրիֆին մէկն էր, ժամ մը խօսեցաւ, բայց ըսածներէն բան մը չի հասկցայ :

ԽՐՏ. — Այդ մարդը անամօթին, խայտառակին մէկն է, վատ արարած, սրիկայ :

ԼՊԼ. — Ի՞նչ ըսիք, անիկա պէյիս հօրեղբայրը չէ՞ :

ԽՐՏ. — Ո՞վ ըսաւ, այդ խայտառակին հետ մենք ի՞նչ գործ ունինք :

ԼՊԼ. — Ես ալ մարդ կարծելով, էշու պէս ժամ մը դէմս տաւ մտի՛ դրի, այդ մարդը ո՞վ էր, ի՞նչ ըրաւ :

ԽՐՏ. — Ի՞նչ պիտի ընէ, ձեր աղջկանը ետեւէն ինկեր է :

ԼՊԼ. — Ի՞նչ, ի՞նչ ըսիր. ես հիմա անոր գլուխը փառ փառ փառ կ'ընեմ :

ԽՐՏ. — Կեցի՛ր, մի աճապարեր, մարդը գնաց փախաւ, ո՞ր պիտի գտնաս :

ԼՊԼ. — Աղէկ, ինչո՞ւ համար մարդը հոս եղած
ասան չի մացուել ինձի, լեզունի՞դ բռնուեցաւ:

ՍՅՏ. — Հապա, լեզունիս բռնուեցաւ, աղ-
ջը կարգ մարիլը մեզի շուարեցուց:

ԼՊԼ. — Դուք իմացաք թէ ի՞նչ ըսաւ այդ
մարդ:

ԽՐՇ. — Այո՛, իմացանք. առջի՛կ, քեզի մեղք
չէ՞ ադ տխմար, ապա՛յ գիւղացի հօրդ տունէն
փախոր, եկուք քեզի մեր խօսախոր տանիմ կ'ը-
սէր. դէր խմէ՛, զոհարեղէններու մէջ փայլէ,
քէյֆդ նա է և իմս եղիր կ'ըսէր:

ԼՊԼ. — (կատղելով) Թո՛ւ անամօթ, խայտա-
ռակ հէ ի՜նչ:

ԽՐՇ. — Այս գիշեր ժամը հինգին պարտէկ ի-
ջիր, ես ալ հոն կուգամ և քեզի մեր խօսախոր
կը տեսնուիմ կ'ըսէր:

ԼՊԼ. — Ժամը հինգին ըսաւ, ատիկա աղէկ:

ԽՐՇ. — Ինչո՞ւ:

ԼՊԼ. — Ես անկէ առաջ պարտէղ պիտի եր-
թամ և հոն պիտի պահուրտիմ, եկածին պէս ա-
ղէկ սօփա մը քաշեմ տեսնայ:

ԽՐՇ. — Կեցցէ Հօր Հօր աղա, ի՞նչպէս ալ
մտածեցիք, շատ աղէկ պիտի ըլլայ:

ԼՊԼ. — Հապա ես ալ անոր խաղ մը խաղամ
տէ ան ալ զարմանայ և իմ ո՛վ ըլլաւ հասկնայ:

ԽՐՇ. — Աղէ՛կ, բայց եթէ քեզի ճանչնայ:
Կեցի՛ր, Հօր Հօր աղա, ուրիշ ճար մը խորհինք օր-
պէսզի չի ճանչցուիք, աղջկան հագուստներ կը
հագնէք ճորներնիդ ալ քիչ մը փոխէր:

ԼՊԼ. — Ապրի՛ս, աֆէրի՛ն, աղէկ մտածեցիր,
այդպէս կ'ընես:

ԽՐՇ. — Մենք ալ պարտէղին մէջ անկին մը
կը պահուրտինք:

ԳՄ. — Եւ եթէ այդ մարդը ռժո՞ղ ելլէ և
դուն նեղը մնաս այն ատեն երեք անգամ ք-
լորի պէս կուկուրկո՛ւ կը պոռաս, մենք ալ շու-
տով օգնութեան կուգանք:

ԼՊԼ. — Այդ մարդուն ռժո՞ղ ի՞նչ պիտի ըլլայ,
բաւ է որ անգամ մը ձեռքս անցնի, ես ընելիքս
գիտեմ:

ԾԱՌԱՆ. — Պէ՛յ, Հասան աղան բռնակիրին
հետ կողով մը նախնջ զրկեր է, ի՞նչ ընենք:

ԽՐՇ. — Հիմա որ՞ ընինք, բերէք հոս մէկ
կողմ դրէք: (միւզիք)

ԳՄ. — Փռոք Տիրոջ այս գործն ալ լինցաւ:
Վե ջապէս, վերջապէս յարմար մէկ ճարը գտանք,
լաւագոյն միջոցը գտանք գտանք:

ԾԱՌ. — Պատրաստուեցէ՛ք, հանրմը եկաւ:

ԽՐՇ. — Օ՛ն, օ՛ն, թող շուտ գայ հանրմ, օ՛ն,

չուտ, շուտ թող գայ:

ԽՄԲ. — Ոյս ինչ զուարթ այս ինչ ուրախ օր է ան
Եկաւ հանրմ կազմեց մեր այս խումբին մաս

Ուրախանայ. զուարճանայ այս գիշեր

Այս ինչ զուարթ այս ինչ ուրախ օր է աս:

(Երեւե՛ անկամ կրկնել)

ԽՐՇ. — Օ՛ն առաջ, շուտ սկսինք զուարճութեան
պատրաստ լինինք

Իմ նազելին շուտով բերէք պարերուն
պարերուն մենք սկսինք:

ՖԹՆ. — Խնդրեմ կեցէք նախ ես կ'ուզեմ
Տալ այս բաժակ ես իմ ձեռքով
Ահ, իմ հօրս այս օշարակ
Կուշտ կուշտ խմէ մինչեւ յատակ
Հոգւոյն կեանք տայ օշարակին ումպը
Ո՛հ, ինչ քաղցր կ'ըլլայ կըլ կըլ կըլ կըլ
իր ծայնը

ԽՐԾ. — Հոգւոյն կեանք տայ օշարակին ումպը
Ո՛հ ծայնը, ո՛հ ծայնը կըլ կըլ կըլ իր ծայնը:

ՖԹՆ. ԵՒ ԽՐԾ.

Օ՛ն միասին պարպենք գաւաթ

Մոռնանք ցաւ վիշտ ըլլանք զուարթ

Սհա ժամն է, օրն է այսօր

Օ՛ն, խմենք, օ՛ն պարպենք ըլլանք միշտ
զուարթ:

ԳՕՐՕ. Օ՛ն, միասին պարպենք գաւաթ

ԼԷՊԼ. Սհա հիմա ես գինովցայ

ԳՕՐՕ. Շատ ապրի չօր չօր աղա

ԼԷՊԼ. Սմէն ցաւ վիշտ ալ ես մոռցայ

ԳՕՐՕ. Շատ ապրի չօր չօր աղա

ՀՕՐ. Անիծեք եմ ես աշխարհը

Ո՛հ, ցաւերս ես մոռցայ

Անիծեք եմ այս աշխարհը

Պարտք առնելիք ես մոռցայ: (Պար)

(Սանսարը նարինջի կողովին մէջէն դուրս կը
ցատկէ:)

ԳՕՐՕ. Սա՛նսար, Սա՛նսար:

ՖԹՆ. Ո՛հ, մեզ վախցուցիր մեզ խանգա-
րեցիր:

ԽՐԾ. Ի՞նչ կ'ուզես դու, ինչո՞ւ եկար:

ԼՆՍ. Ինչպէ՞ս ինչու թէ եկայ

Կեցէ՛ք որ ըսեմ

Իմանաք ու լսէք իմանաք

Ես առաջուց ո՛հ գիտէի

Այս գործը գուշակած էի

Սակայն լաւ մը տեսնելու համար

Հոս մտնելով ձեզ դիտեցի:

ԼՊԼ. Կորի՛ր, գնա՛, ո՛սկի՞ց եկար

Ո՛հ մեր քէլիին արգելք եղար

Տաք ապուրին ջուր լեցուցիր

Դուրս դու անմիտ, կորի՛ր մեռիք:

ԼՊԼ. Շուք գուշակ ելիր:

ՄՆՍ. Ոչ չեմ ելեր:

ՖԹՆ. Եւ ԽՐԾ. Այ խառնա՛րիչ դուրս ել հի.

մա չուտ ամօթ է:

ՖԹՆ. Ըսէք խնդրեմ ի՛նչ գործ ունի

Է՛հ ալ բաւ է թող կորսուի

Քիչ առաջ քեզ մտիկ ըրի

Խնկթ է ի՛նչ է թող դուրս նետուի:

ԽՐԾ. — Ոհ սիրելիս հոգ մի ընեք
Անգամ մ'ալ զայն չես տեսներ

ԳՕՐՕ. — Տաք ապուրին ջուր լեցուցիր
Դո՛ւրս դու անմիտ կորի՛ր մեռիք

Շուտ դուրս ելիր:

ՄՆՍ. — Ո՛չ չեմ ելեր:

ԼԷՊ. } Ով խառնակիչ դուրս ել հիմա

ԽՐԾ. } Շատ ամօթ է

ՖԹ. } Դու ստախօս շուտ կորսուէ

ԳՕՐՕ. — Շուտ կորսուէ դուն

Դուն դուն դուն շուտ հոսկէ

Դուրս կորսուէ

Ով անամօթ ի՞նչպէս մտար այդ
կողովը դուն
Դուն դուն սագի պէս սրիկայ
խայտառակ շուն

- ԼէՊ. — Օն շուտ դուրս ել:
ՍնՍ. — Ո՛չ չեմ ելլեր:
ԳՕԲՕ. — Դուրս սրիկայ խայտառակ շուն.
ԼէՊ. — Օն շուտ դուրս ել:
ՍնՍ. — Ո՛չ չեմ ելլեր:
ԽՄԲ. — Դուրս անամօթ սրիկայ շուն
Օն շուտով հեռացիր դուն
Ով սրիկայ անամօթ շուն
Ով աներես խայտառակ շուն:

ՎԱՐԱԳՈՅՐ

Գ. Ա Ր Ա Ր

Ա. ՏԵՍԻԼ

Խուրշիտ պէյի ապարանքին առջեւ
Խուրշիտին պարտէզը. Սանսարի խոմբը
ՍնՍ. — Տղաք մենք լոենք շատ կամաց քալենք
Զգոյշ ընթանանք եւ հաստատ կենանք
Հօր Հօր աղան մեզ այստեղ կը սպասէ
Զրլլայ որ լսէ, շուտ պահուրտինք
Սո՛ւս սո՛ւս սո՛ւս սո՛ւս
Եկէք մենք լոենք սուս սուս շատ կա-
մաց քալենք
Ամա՛ն չի լսէ սո՛ւս սո՛ւս, չրլլայ որ
խոյս տայ

Լէպլէպիճին մենք չրլլայ որ փախցը-
նենք սուս (4 անգամ)
Օն լոենք քնաւ ծայն չի հանենք եւ
չիմացնենք

Սուս սուս սուս սուս (տղաք միմակ)

ՍնՍ. — Հիմա գուք այստեղ պիտի եպատէք,
Լէպլէպիճին խարեր են, իբր թէ ես իր աղջիկը
առեւանգել կ'ուզեմ եղբք, այդ յիմա՞ն ալ ինձմէ
վրէժ լուծելու համար կ'նոջ լաթեր հագնելով հոս
գալ որոյեր է:

Ճ. ԵԳՆ. — Թող գայ հասկնայ թէ որո՛ւ հետ
գործ ունի, աղէկ տփոց մը քաշենք տեսնայ:

ԱՄԷՆՔԸ. — Այո՛ այո՛ թող գայ:

ՍնՍ. — Աղէկ մտիկ որէք հիմա, դուք սա
տնկիւնք պահուրտեցէք, ես հոս մարդուն հետ պի-
տի տեսնուիմ, հաղալուս պէս եկէք:

ՍՄԷՆՔԸ.— Շա՛տ աղէկ, շատ աղէկ:

ՍՆՍ.— Առաջ Աստուած այդ մարդուն հախէն
ես առանձին ալ կո գամ, բայց իմացածիս նա-
յելով աղջիկը փախցնելու համար իր գիղացիներ-
բէն մէկ քանի հոգի հետը պիտի բերէ եղեր:

ՍՆՍ.— Ոտքի ձայն կայ, շուտ պահուր տեսցէք,
եկողո մեր մարդուկն է: (Կը պահուր տրին):

Լէպլէպիճի (կնոջ լաթ հագած)

ԼէՊ.— Ճիշդ ասեցին եկայ, սանկ պահուր-
տելու է. կէս գիշեր եղածին պէս մարդը պիտի
գայ, ա՛մբռնալէս վրան յարձակելով զլոխը,
քիթը բերանը կտոր կտոր կը հանեմ. սրիւայ
հէրիք, աղջիկ համոզելը թող տեսնայ, մենք
խապա սապա մարդիկներ ենք եղեր, հիմա խա-
խան սապան պիտի տեսնաս, հա աղէկ միտքս
կեկաւ, մարդը գալուն պէս ինքզինքս չեմ յայտ-
ներ, աղջկանս ձայնը կեղծելով կը խաբեմ զին-
քը, այո, էլ երու պէս թող խաբուի, ձայնս ալ
ը փոխեմ, հա՛հ հա՛հ հա՛հ, որչափ խնայելիք բան,
պիտի ըլլայ. ես ալ քիչ մը քիչ վարպետներէն
չեմ հա, հին խուրտերէն եմ, հա, հա՛ հա՛, ինչ
թօ՛ւաֆ պիտի ըլլայ մէկէն ի մէկ սա լաթերը վը-
րայիս հանելուս պէս, էնտ պէնտ պիտի ըլլայ,
փառաւոր քօթէք մի՛ն ալ պիտի ուտէ. աւանջիս
ձայն մը եկաւ, ա՛ն է արգեօք:

Գ. ՏԵՍԻԼ

Սանսար եւ Լէպլէպիճի

ԼէՊ.— Սրադ, սրսդ:

ՍՆՍ.— Ո՛վ է այն:

ԼէՊ.— Ո՛վ պիտի ըլլայ ա՛ն սիրելի պէյսը
չէք գիտեր, ե՛ս եմ, երկու ժամ է ձեզ կը սպասեմ:

ՍՆՍ.— Դուն ո՛վ ես, շուտ ճանչցուր ինք-
զինքդ, ապա թէ ոչ հիմա մարդ կը կանչեմ:

ԼէՊ.— Ձայն մի՛ հանէք, եթէ հայրս լսէ
բաներնիս բուրդ է, ա՛ն մէկ հասիկ աղաս:

ՍՆՍ.— Շուտ հասկցուր, ճի՛շն ես թէ բէրի՛.
մաթիւն մէջ ի՛նչ բան ունիս հոս, շուտ ըսէ՛, ի՛նչ
ես, ո՛վ ես դուն:

ԼէՊ.— Աղա՛ս, չ՞ս գիտեր ո՛վ ըլլայ:

ՍՆՍ.— Ես ի՛նչ գիտեմ, շուտ ըսէ՛, ո՛վ ես
չէ նէ հիմա...

ԼէՊ.— Ա՛ն սիրելի պէյս, աղաս, չի ճանչցուր
ինձի, սա սէրսէ՛մ տանկալած Լէպլէպիճի Հօր
Հօրին աղջիկն եմ, քու սիրակոն Յաթիւնդ, այս
գիշեր ինձի հոս պիտի սպասէիր, ա՛յնպէս չի խոս-
տացա՞ր ինձի, աղաս:

ՍՆՍ.— Ի՛նչ, ի՛նչ ըսիր:

ԼէՊ.— Սա ո՛ւր է պարտէզ իջիր, քեզ իմ
տունս փախցնեմ, քեզի էլ մասներ առնեմ, ը-
սած էիր:

ՍՆՍ.— Ե՛ս. սխալ չըլլայ:

ԼէՊ.— Ինչո՞ւ սխալ պիտի ըլլայ, դուն ը-
սիր, ես ալ եկայ, երկու ժամ է քեզ կը սպա-
սեմ, եկո՛ւր եկո՛ւր իմին թօմպուլ պէյս, մօտս
եկուր քեզ անգամ մը պաճնեմ, մի՛ վախնար
հայրս չի տեսնար:

ՍՆՍ.— Ես հիմա քեզ ճանչցայ, դուն Հօր
Հօր աղային աղջիկն ես, քեզի անամօթ խոյ-
տառակ քեզի, Հօր Հօր աղայի պէս պատուաւոր
մարդու մը անպատիւ աղջիկը, մե՛ղք, հազար
մե՛ղք, որ անտէկ պատուաւոր մարդու մը աղ-
ջիկն ես, անպատիւ քեզի, Խուրչիտ պէյս պէս

հարուստ պէյ մը հօրդ խաթերը համար քեզ
կնուցեալն առնելու յօժարի, դուն կէս գիւերուն
ուրիշ հետ փախելու համար այստեղ սկսեցիք,
կորսուէ՛, հիմա հօրդ իմաց կուտամ:

ԼէՊ.— Ա՛, ճանճմ, սա կայ որ ես...

ՍնՍ.— Լա՛է՛, խախտուակ, ես պատուաւոր
մարդ եմ, ես պէյիս դէմ վատութիւն ընդդէմ
չեմ, կորսուէ՛:

ԼէՊ.— Բայց ես ըսի որ...

ՍնՍ.— Լա՛է, հիմա ոտքիս տակը կ'առնեմ,
քեզ անամօթ՛:

ԼէՊ.— Հոգիդ սիրեմ աղաւթ, ինձի փախցուր,
քու խօսքիդ տար:

ՍնՍ.— Ի՞նչ ըսիր, խօսեալս տանիմ, ա՛ն
քեզի խօնախ. (կը ծեծէ) ա՛ն քեզի էրիկ:

ԼէՊ.— Ա՛մա՛ն, կուկուրիկո՛ւ կուկուրիկո՛ւ:

ՍնՍ.— Ա՛ն քեզի էլմաս, ա՛ն քեզի կու-
կուրիկո՛ւ: (Կը փախի):

ԼէՊ.— Հասէ՛ք, կուկուրիկո՛ւ, մարդ կը
մեռնի ո՛ր կոր կուկուրիկո՛ւ:

ԱՄԷՆՔԸ.— Ի՛նչ կայ, ի՛նչ ձայներ են ա-
սնք:

ԽՐԾ.— Վա՛յ Հօր Հօր աղա, ի՛նչ վիճակ է
այս ի՛նչ ե տր:

ԼէՊ.— Ի՛նչ պիտի ըլլամ, մեռայ, ոսկորներս
կօտրտեցան ամա՛ն:

ՍնՍ.— Զի կրցի հասնիլ, փախաւ, օճիքը
ձեռքէս ազատեց սրիկան:

ԱՄԷՆՔԸ.— Ո՞վ է փախցողը:

ՍնՍ.— Զի ձանչաց, օճի պէս ձեռքէս սա,
չեց... ա՛ն ա՛ն:

ԱՄԷՆՔԸ.— Բայց ո՞վ, ո՞վ էր:

ՍնՍ.— Ներսէն ձայն մը լսեցի, այս կողմ ե-
կած տեսնաւ, անծանօթ մէկը վազելով կը փա-
խէր, ետեւէն դացի բայց չի հասայ, պարտէզին
պատէն ցատկելով փախաւ:

ԼէՊ.— Ա՛մա՛ն վազեցէք այդ սրիկան լո՛ւնե-
ցէք հոս բերէք:

ՍնՍ.— Զի ի՛նչ է եղեր Հօր Հօր աղա:

ԽՐԾ.— Հիմա հասկցայ, սա աղջկանդ ետե-
ւէն պարտող սրիկան ըլլալու է, այնպէս չէ՛ Հօր
Հօր աղա:

ԼէՊ.— Այո՛, այո՛, ա՛ն ոսկորներս, Աստուծո՛ւ
գտնայ, ոսկորներս կտոր կտոր ըրաւ:

ՍնՍ.— Ա՛ տընաւեր, ինչո՛ւ մեզ չի կանչեցիր,
ի՛նչպէս համարձակեցար կէս գիւերին առանձին
հոս գալու, հոս Սթամպօլ է, է՛ն ալ եղանակով
զոռացել կուտան:

ԼէՊ.— Այո՛, ես ատիկա շատոնց հասկցայ,
ինձի ալ քիչ առաջ էլու պէս զոռացել տուին:

ԽՐԾ.— Դուք անհոգ եղէք, մենք այդ մար-
դը կը գտնենք ե պէտք եղած դա՛սը կ'օտընք:

ՍնՍ.— Խնդրեմ, ամօթ է, մարդու մի՛ իմա-
ցընէք: (Կ'ելլեն):

Դ. ՏԵՍԻԼ

Խուրշիտ, Լէպլէպիճի, Սանսար

ԽՐԾ.— Բայց ի՛նչպէս եղաւ որ մեզ իմացնե-
լու մօռցաք, խօսքերնիս ի՛նչէս էր, նեղը մնա-
լու՛ք՝ մեզ պիտի կանչէիր:

ԼէՊ.— Հայտէ՛ անկէ դուն ալ, ինձի հետ օ-

յինք ելեր էք, խօսողի պէս պօռալէն կոկորդոս
չորցաւ, ա'յնչափ կուկուրիկկու պօռացի որ, եթէ
քովս հաւ մը գտնուէր, ինքզինքս իրաւցնէ խօ-
սող պիտի եարծէի, չեմ գիտեր թէ այդ միջոցին
եկանջնիդ քիբայի՞ տուած էիք:

ՍՆՍ.— Ի՞նչ կ'ըլլար, երկու անգամ աւելի
թող պօռայիք:

ԼէՊ.— Ի՞նչպէս երկու, երեք, տասը, ամէն
մէկ օրային չան պէս կը պօռայի:

ՍՆՍ.— Ըսել է ժամանակին չես պօռացեր:

ԽՐԾ.— Գոնէ դուք ալ անիկա ծեծէիք, գոնէ
քանի մը հատ ալ դուք իջեցնէիք:

ԼէՊ.— Ի՞նչ կ'ըսէք պէ, իմ զարնելուս ա-
տեն մեա'ց, էնտ պէնտի եկայ:

ՍՆՍ.— Ինչո՞ւ:

ԼէՊ.— Ինչո՞ւ, ինչո՞ւ պիտի ըլլայ, կերած
ծեծիս զօռէն մօրդ բէսթիւս հանեց:

ՍՆՍ.— Վա՛յ խայտառակ սրիկայ վայ:

ԼէՊ.— Ձէ', այդպէս մի' ըսէք, չիտակը,
մօրդը չատ հէլալգատէ է եղբեր, ո՞վ խալթ ըրաւ
որ աղջկանս աչք ունի, կերած ծեծս հէլալ ըլլայ:

ԽՐԾ.— Մէկ կողմերնիդ վէրք մը, ցաւ մը
ունի՞ք:

ԼէՊ.— Է՛հ, .. հը՛..

ԽՐԾ.— Ինչ որ է, փա՛ռք տուէ՛ք որ վատն-
գաւոր չէ, ներս երթանք հանգստանալ:

ԼէՊ.— (մտածելով) Հա՛, աղէկ միտքս ին-
կաւ:

ԽՐԾ.— Հրամանեցէք երթանք:

ԼէՊ.— Ձէ', ես այս մօտերը ծանօթ մը ու-
նիմ ան տեսնելու պիտի երթամ, դուք ինծի
լսպտեր մը տուէ՛ք:

ԽՐԾ.— Այս ատեն ո՛ւր պիտի երթաք, ժա-
մանակը ուշ է, վաղը առաւօտ գացէ՛ք:

ԼէՊ.— Չըլլա՛ր չըլլար, անպատճառ հիմա
երթալու եմ:

ԽՐԾ.— Քանի որ այնպէս կ'ուզէք, աղէկ,
Սանսար աղա շուտ լսպտեր մը բե՛ր (Սանսար
կ'ելլէ) աղէկ կ'ըլլար եթէ հանգստանայիք:

ԼէՊ.— Շա՛տ հանգիստ եմ, չատ հանգիստ,
վա՛յ, վա՛յ ոսկորներս:

ԽՐԾ.— Դուք գիտէք, ահա՛ Սանսար աղան
եկաւ (կուգայ):

ՍՆՍ.— Եթէ կ'ուզէք, ես ալ հետ գամ:

ԼէՊ.— Ձէ' չէ, պէտք չէ:

ԽՐԾ.— Ո՛չ, Սանսար աղան հետդ գալու է,
աս ալ մեր ուղածը պիտի ըլլայ, քեզ առանձին
չեմ զրկեր:

ԼէՊ.— Ճան՛մ..

ԽՐԾ.— Ճան՛ըմ ման՛ըմ չկայ, կէս գիշերին այս
վիճակի մէջ չեմ թողոր որ առանձին երթաք:

ԼէՊ. (մտածելով).— Է՛հ է՛հ բէք աղէկ, ար
դէս երթալիք տեղս չատ հեռու չէ:

ՍՆՍ. (խուրչիտին՝ կամաց).— Ես հիմա կը
դա մնամ:

Ե. Տ Ե Ս Ի Լ

հուրհիս՝ առանձին, յետոյ Սաճաւար

ԽՐ.— Էյ գործերն իս աղէկ է, բայց սա մեր
Լէպլէպիճին ինչո՞ւ ներս չի մտաւ արդեօք, գի-
շերուան այս ժամուն ո՞ւր գնաց, այս մարդը երեւ-
ցածին չափ ապուշ չէ, անպատճառ բան մը կը
մտածէ, բայց Սանսարը հետն է, հիմա գալուն ի՞նչ
ըլլալը կը հասկնանք:

ՍՆ.— Պէյ, պէյ...

ԽՐ.— Ի՞նչ կայ Սանսար, ինչո՞ւ այնքան
շուտ դարձար:

ՍՆ.— Գործը գէշ է աստանութիւն մը մտա-
ծել պէտք է:

ԽՐ.— Խէր ըլլայ, շուտ ըսէ:

ՍՆ.— Մարդուն հետ ելանք շիտակ Լէպլէպի-
ճիններուն խանը գացի՞ք, ինծի ալ դուն գնա ես
հոս պիտի մնամ ըսաւ, աւելի շիտակը զիս մար-
դու պէս վաճեց, ես ալ ստիպեալ շատ աղէկ
ըսելով դուրս ելայ:

ԽՐ.— Վերջը:

ՍՆ.— Մարդուն նպատակը հասկնալու համար
դրան մօտ անկիւն մը պահուեցայ, մօրդը գիւ-
ղացիները գլուխը ժողուելով ամէն բան պատմեց
յետոյ աղջիկը փախցնելու որոշում տուին, հոն
գտնուողներուն ամէնքն ալ մեր Լէպլէպիճին օգ-
նել խոստացան, երդում ըրին որ աղջիկը առնեն
տանին:

ԽՐ.— Հիմա ի՞նչ պիտի լնենք:

ՍՆ.— Չեմ գիտեր հիմա հոս պիտի գան:

ԽՐ.— Սանսար, ես կը մեռնիմ մօրդու սղ-
ջիկ չեմ տար:

ՍՆ.— Ֆաթինէն բան է մը տեղեկութիւն ունի՞:
ԽՐ.— Ո՛չ, ուրկէ՞ տեղեկութիւն պիտի ու-
նենայ:

ՍՆ.— Դուն հոգ մի՛ ըներ, ես ճար մը կը
գտնեմ, բայց...

ԽՐ.— Բայցը ի՞նչ է:

ՍՆ.— Ախ պէյս, ես ալ Գամէրս կը սիրեմ,
ես ալ Գամէրս կ'ուզեմ:

ԽՐ.— Աղէկ Գամէրը քեզի պիտի տամ, միայն
թէ ժամ եռօր մեր գործը կարգի դնենք:

ՍՆ.— Աստուած պէյս կէտնք տայ, օն ներս
երթանք և ընելիքն իս որոշենք, դուք հանգիստ
եղէք (կ'ելլեն):

Զ. Տ Ե Ս Ի Լ

(Լէպլէպիճիները գաւազաններով կը մտնեն)

Քէօռ օլլուի թոռներն ենք մենք անվախ
Յզատ ամէն հոգէ, ցաւ է եւ անկախ
Վայ անոր որ պիտի ելլէ մեր դիմաց
Վայրկենական պիտի ըլլայ մահը ցած:
Ոտքի ելէք չալենք զարնեք տիւմպէյք
Նետենք անոնց գիւղացիի մէկ քէօթէք:
Չենք համբերեր մէկ կողմ մնայ այս էլէք
Բաւական է մեռնի սատկի այդ քէօթէկ
Արիք ընկերք չալենք զանկնք թմբուկներ
Թող գիտնան թէ մե՞ք չե՞ք բնաւ ստորուկներ
Մեր այրանը երբ որ ուռի կը զարնենք
Մեռնիք հոգ չէ կամ մեռցնենք այդ շուներ:
Քէօռ օլլուն է մեր քաջերուն մեծ հայրը
Մենք սլ ունիք հիմա անոր հաւատքը
Լեռներ ձորեր մեր ուժին չեն դիմանար
Մէկ հարուածով աղ դարձնենք այս քարը:

ԼէՊ.— Է՛հ, տղաք, երթալիք տեղերնիս հասանք, հիմա դուք մէկ կողմ կը պահուըտիք, ես աղջկանս պառկած սենեակին ճամբան գիտեմ, երթամ քանեմ ու հոս բերեմ, անկէ վերջը դիւրին է։
ԱՄէնՔԸ.— Հօպա, հապա, չուտ բեր (կը պահուըտին)։

Է. Տ Ե Ս Ի Լ

Սանսար եւ Լէպլէպիճի

Սն.— Հօր Հօր աղա, Հօր Հօր աղա, լսէ, բնաւ ձայն մի հաներ, ես քու միտքդ գիտեմ։

ԼէՊ.— (Շուարելով) Ճանրմ, սա... դուն հոս ի՞նչ բան ունիս։

Սն.— Ճանրմ սա բան ման չիկայ, եթէ կ'աղես հիմա պօռամ եւ 50 հոգի կանչեմ։ Ինծի մտիկ ըրէ Հօր Հօր աղա, դուն շատ անկեղծ եւ միամիտ գիւղացի մըն ես, ես քեզ նման մարդոց օգնելէ հաճոյք կը զգամ, դուն աղջիկդ քաղաքացիի տալ չես ուզեր, իրաւունք ունիս, տեսնուած բան է որ քաղաքացի մը գիւղացիի մը հետ ապրի։

ԼէՊ.— Հա հա, անանկ է, անա՛նկ։

Սն.— Ատոր համար աղջիկդ ասկէ փախցնելով գիւղ տանիլ կ'ուզես, այնպէս չէ։

ԼէՊ.— Հա՛ ախպար, ճան հա։

Սն.— Սա կայն այդ գործը շատ դժուար է, որովհետեւ տան մէջ այժմ կայ, կառապան կայ, ծառաներ կան, վերջապէս կայ ու կայ, ես ալ պէյին մարդոցմէն ըլլալուս իմաց տալու պարտաւոր եմ։

ԼէՊ.— Աման, ի՛նչ կ'ըսես։

Սն.— Այս անպատճառ իմաց տալու եմ։

ԼէՊ.— Աման, ոտքդ պազնեմ աղա, այդ բանը

մի ըներ օճախս կը մարես, ա՛խ քեզի դուքան ըլլամ, կ'երզնում որ գիւղ գաղածիս պէս մէկ յիւֆէ տվա երկու յիւֆէ ալ ճէվիդ պիտի դրկեմ քեզի։

Սն.— (Խնդալով) Ո՛չ ոչ, չեմ, ոգեր, ես պէյին գէշութիւն ընել չեմ ուզեր։

ԼէՊ.— Ծոխմ ոտքդ պազնեմ աղա, մի ըներ, քեզի բարա ալ կուտամ։

Սն.— Ես ատանկ բան չեմ ընդունիր։

ԼէՊ.— Աման, հոգիդ սիրեմ առ սա բարան, վրաս տելի չունիմ, գիւղ գաղածիս պէս ալլմ կ'ընեմ խուլլէմ կ'ընեմ եւ քեզի չըսեմ քսան հատ ամա անպատճառ տեսնըինր հետ արծաթ քսան նոց կը իրկեմ. ոտքդ պազնեմ, առ ընդունէ։

Սն.— Ե՛հ ի՛նչ գէշ բնաւորութիւն ունիմ, երբ այսպէս մէկը աղայէ բնաւ չեմ դիմանար. ինչ որ է տուր խաթերդ համար է որ կ'ընդունիմ, չէ նէ վրաս բարի, թու թու թու։ Հիմա մտիկ ըրէ, գուն ընկերներուդ քով գնա, եթէ քեզ հոս տեսնեն՝ կը կասկածին, ես կ'իթամ կամաց մը աղջիկը հոս կը բերեմ։

ԼէՊ.— Այ Աստուած, սե ուր ճերմակ ընէ՝ գաւակներդ, սինթիէդ քեզ պաղորյամիչ ընէ։

Սն.— Աղէկ աղէկ, դուն պահուըտէ ես հիմա կուգամ (կ'ելլէ)։

ԼէՊ. (կանչելով).— Եկէ՛ք եկէ՛ք, տեսա՞ք Քա գաղող մարդո՛ւ։

ԳՕԲՕ.— Էլ մասի պէս մարդ է նզեր, հիչ Սթամպոյցիի չի նմանիր։

ԼէՊ.— Իրաւ փաթառ աղա ամա, գործս աս պիտի տեսնայ, մօրս կաթին պէս հէլլա՛լ ըլլա՛լ։

ԱՄԷՆՔԸ.— Հէլա՛լ բլա՛յ, հէլա՛լ բլա՛յ:

ԼէՊ.— Չգոր Մէժօ, Բէլ Իպիշ, Եսօր
Պուրուն, հո՛ս եղէք, ալանջիս ձայն մը եկաւ,
հա՛, աղջիկս է, ապրիս մարդ, շատ ապրիս, որ-
քալ ալ շուտ պէճեքեց, աֆէրի՛ն մարդ, սը՛սդ,
աղջիկս, Ֆօթինէ՛, եկո՛ւր եկո՛ւր, ե՛ս եմ, հա՛յրդ
Հօր Հօր: (ձինկէօզ՝ կնոջ հազուստով):

2. ՏԵՍԻԼ

Նոյնք, ձինկէօզ, Սանսար՝ իր մարդոցմով
ՍՆՍ. (Լէպլէպլճեքոր Ֆաթինէն տարած առենքին

Օ՛ն հասէք ըսէք պէյին,
Տարին աղջիկը տարին,
Շուտով փութով եկէք հոս,
Տարին, Ֆաթինէն տարին:

ԽՄԲ.— Ի՛նչ աղմուկ, ի՛նչ ձայն է այս
Տաք բրտինք կոխեց վրաս,
Շուտ հեռացիր ինչո՞ւ գաս,
Չունինք մարդու մենք փնաս,
Ափսո՛ս ափսո՛ս ափսո՛ս ափսո՛ս:

ԽՄԲ.— Օ՛ն շուտ հասէք, օ՛ն առաջ,
Օ՛ն առաջ օ՛ն առաջ,
Ինչո՞ւ վախնաք, եղէք քաջ,
Ձեր գլուխը կը ճգմենք,
Կը ճգմենք կը կոտորենք,
Շուտ աղջիկը ետ տուէք:

ԼէՊ.— Ի՛նչ ըսիք, ի՛նչ ըսիք,

ԳՕԲՕ.— Ձեր գլուխը կը ճգմենք:

ԼէՊ.— Ի՛նչ ըսիք, ի՛նչ ըսիք:

ԳՐՕ.— Շուտ աղջիկը ետ տուէք:

ԼէՊ.— Հա՛ հա՛ հա՛ հա՛:

Է. ՏԵՍԻԼ

Նոյնք, Պօսթանճըպաշը

ՊՕՍԹ.— Կեցէք, ամէնքդ ալ կեցէ՛ք, չլի՛ս
որ տեղերումը չարժիք:

Հ. ԵԼԳ.— Ամա՛ն Սանսար օ՛իքը ձեռք
առինք:

ՊՕՍԹ.— Առաջ եկէ՛ք, տեսնեմ ի՛նչ աղմուկ
է, այս շուտ բսէ՛ք:

Հ. ԵԼԳ.— Սանսար, չերթա՛, քեզ Դուէր
պիտի տայ

ՍՆՍ.— Չգէ՛ ի սէր Աստուծոյ, կատակն
տեղը չէ:

Պ Թ.— Շո՛ւտ բսէք, եր սպասեմ, յո՛ւ աղ-
մուկին տճառը ի՛նչ է, ի՛նչ գինքնիկ օ՛ւր կար
ծեցիք, ալ օթնե՛ր:

ԼէՊ.— Կեթիմ օյս մարդը...

ՊՕՍԹ.— Իուն լուէ՛ տանկալաք:

ԼէՊ.— Էֆէնտիս դուք...

ՊԱԹ.— Լուէ՛, բսի, հէօտիւք, դուք ըսէք
տեսնամ:

ձինկ.— Գործը գէշ կերպարանք առա՛:

ԼէՊ.— Դուն մի՛ վախնար աղջիկս:

ՍՆՍ.— Էֆէնտիս, այս աղջիկը մեր Խաւր-
չիտ պէյին նշանածն է, չենք գիտեր ի՛նչ պատ

ճառով այս մարդիկը կէս գիշերին հաս եկիր, ա

իկը փախցնել կ'ուզեն, մենք ալ իմացանք և
աղջիկը ազատել ուզելնուս համար մեր վախ

արձակեցան:

ԼՊԼ. Սուտ է էֆէնտիս, սուտ է:

ՍՆՍ. Իրա՛ւ է իրա՛ւ:

ՊՕՍԹ. Լեռնէք, անգամ մըն ալ աղջկան հարցնէք. առաջ եկուր աղջիկ, դուն հասկցոր տեսնեմ:

ՃԻՆԿ. Գործս լմնցաւ, հապր կլիցինք:

ՊՕՍԹ. Շատ բէ տեսնամ:

ՃԻՆԿ. Էֆէնսի՛մ, ես... բայց... ոչ չեղաւ էֆէնտիս:

ՊՕՍԹ. Ի՛նչ տեսակ կնկան ձայն է այս, սրւոր երեբր բացէք տեսնամ (կը բանան). վա՛յ ձինկէօզ, դուն ես հ, էհ, ես օլ ձեզ կը փրնտռէի: Սնաար ալ այս անգամ ձեռքէս չես ազատիր, բէ՛, չիտար բէ՛:

ՈՆՍ. Էֆէնտիմ, մենք աղքատ մարդիկներ ըլլալուս, այս պէյին շտրհիւ կապրինք, մեր այս պէյը Լէպլէպիճիին աղջկանը սիրահարուած ըլլալով, աղջիկը հորմէն ամուսնութեան խնդրեց, բայց այս յամատ մարդը չի կրցանք համոզել որ աղջիկը տալ, որով մենք ալ աստեկ վարպետութիւն մը ընելու պարտաւորուեցանք:

ԼՊԼ. Ի՛նչ իայառակութիւն է այս, չէք ամրջնար սատտնի ձաղեր, ես աղջիկս կ'ողզեմ աղջիկս, կը հասկնամք:

Ը. ՏԵՍԻԼ

Նոյնք, Խուրշիտ եւ Ֆաթինէ

ԽՐԾ. Ահա աղջիկնիդ հոս է:

ՖԹՆ. Ահ, հայր իմ:

ԼՊԼ. Ահ, սիրելի աղջիկս:

ՖԹՆ. Հայր իմ, եթէ այս անգամ ալ մեր ամուսնութեան հակառակիս, ինքզինքս պիտի թունաւորեմ:

ԼՊԼ. Ինչեր կ'ըսես, լռէ՛. հիմա հա...

ՖԹՆ. Ի՛նչ դատ է այս խելքս ես կորուսի, Ըսէք կը սպասեմ ատենը կ'անցնի ես շատ խոնարհ աղջիկ մ'էի Սկըր ի՛նչ է չի գիտէի Բայց երբ օր մը այդի գացի Տասայ պլյը ու սիրեցի:

ԽՐԾ. — Գիժա՛ տէր իմ ին պէս բսեմ Սրմէ՛ խնդրեմ, որո՞ւ դիմեմ Խհ, ես գինք շատ սիրեցի Հատառացէ՛ք զայն կը պաշտեմ:

ԽՈՒՐԾԻՏ

ՖԱԹԻՆԷ

Երբոր տեսայ

Երբ որ տեսայ

Բան մը եղայ

Բան մը եղայ

Սակայն զիտեմ ինչ եղայ, Սակայն չգիտեմ ինչ եղայ

Ձեզի բսեմ խստովանիմ Ձեզի բսեմ խոստովանիմ

Ո՛հ բան մը եղայ

Ո՛հ ստիպուեցայ:

ՖԹՆ. — Ո՛հ, բան մը եղայ, ո՛հ դիս առնել ուզեց պէյս:

ԽՐԾ. — Խհ ի՛նչ ընեմ, ո՛հ ի՛նչ ընեմ

Սիրտս սիրեց, շատ խնդրեցի

Հայրը մերժեց

ՖԹՆ. — Անգուլթ հայրս

Ո՛հ, միշտ մերժեց

Ես ալ պէյէս չեմ բաժնուիր:

ՖԱԹԻՆԷ

ԽՈՒՐԾԻՏ

Ո՛հ մեզ գլեմ

Գլեմ հայր իմ

Ո՛հ մեզ գլեմ

Գլեմ հայր իմ

Մեզ միացուր մեզի

Ո՛հ մեզ գլեմ

Գլեմ հայր իմ

Ո՛հ մեզ գլեմ

Գլեմ հայր իմ

Մեզ խղճա

MAL027798

ԳԻՆ 30 ՂՐՈՒՇ
30 ՍԷՆԹ